

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(18 – 24 травня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	13
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	33
Центральні.....	33
Регіональні.....	73
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	80

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(18-24.05.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

19.05.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/vidbudova-zhytla-ta-novi-bezpekovi-standarty-ukraina-vpershe-predstavyla-natsionalnyi-pavilion-na-vsесvitnomu-urbanistychnomu-forumi-wuf13>

Відбудова житла та нові безпекові стандарти: Україна вперше представила національний павільйон на Всесвітньому урбаністичному форумі WUF13

Україна бере участь у Тринадцятій сесії Всесвітнього урбаністичного форуму (WUF13), де презентує національний стенд під гаслом «Ukraine: rebuilding our future at home». Цей захід – один із ключових глобальних платформ ООН, де формується бачення майбутнього міст, громад, житлової політики та інфраструктури.

Очолив делегацію Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба. У складі – заступник міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін, заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Єгор Перелигін, заступник міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Анатолій Комірний, голова Київської обласної державної адміністрації Микола Калашник. Представники органів місцевого самоврядування – міський голова Харкова Ігор Терехов, міський голова Бучі Анатолій Федорук, секретар Ірпінської міської ради Анжела Макеєва та ін.

Центральна експозиція павільйону України – макет зруйнованого внаслідок російської агресії та відновленого за сучасними стандартами будинку у Бородянці. Це демонстрація того, як Україна відбудовує зруйноване краще, ніж було, впроваджує сучасні світові стандарти: від енергоефективності та безбар'єрності до створення надійних безпекових рішень.

«Унікальні рішення у сфері швидкого відновлення та житлових програм, які Україна презентує на WUF13, – це результат надскладних викликів, перед якими опинилася наша держава через повномасштабну російську агресію. Руйнуючи наші міста й села, ворог намагається позбавити українців дому, проте ми трансформуємо цей болючий досвід у нові стандарти безпеки та стійкості.

Наша мета на цьому форумі – поділитися унікальним українським досвідом подолання наслідків масштабних руйнувань житлового сектору внаслідок російської агресії, консолідувати міжнародну підтримку та залучити інвестиції для масштабування програм компенсацій і комплексної відбудови громад», – зазначає Олексій Кулеба.

Інвестиції потрібні на відбудову міст, житлові програми та компенсації постраждалим. Для запуску цих проєктів першочергова потреба у інвестиції становить необхідно 3,9 млрд дол США, хоча загальна потреба у відновленні житла в Україні значно більша й оцінюється (за даними RDNA5) у 88 млрд дол США. Водночас в Україні офіційно зареєстровано понад 4.6 млн внутрішньо переміщених осіб.

«І ось чому для нас принципово важливо, щоб на таких міжнародних платформах світ чітко розумів джерело цієї кризи. Росія щодня завдає ударів по українських містах, житлових кварталах, енергетиці, школах, лікарнях та критичній інфраструктурі. Саме російська агресія створила одну з найбільших гуманітарних та житлових криз у Європі за останні десятиліття.

Тому ми переконані: країна, яка системно руйнує міста та житло мирних людей, не може претендувати на роль учасника глобальної дискусії про стале міське майбутнє, розвиток громад чи відновлення», – наголосив Олексій Кулеба.

На національному павільйоні представлені дієві механізми у секторі житла та потреби України у відновленні.

Зокрема, у межах державної програми «Відновлення за три роки» понад 196 тисяч родин вже отримали компенсації за зруйноване або пошкоджене житло. Також – ефективним механізмом є програми пільгового іпотечного кредитування, якою уже скористалися понад 2400 родин, та концепція соціального житла, де орендна плата є доступною.

Крім того, Україна ділиться досвідом комплексного відновлення. Йдеться не лише про пооб'єктну відбудову пошкоджених чи зруйнованих будинків, а про створення сучасного, безпечного, енергоефективного середовища, яке відповідає потребам людей. Наразі комплексно відбудовують Бородянку у Київській області, Ягідне у Чернігівській області, Посад-Покровське у Херсонській області та Тростянець у Сумській.

У межах українського павільйону презентували символічну інсталяцію, розроблений «Культурними силами» – макет підземної школи, над якою облаштували парк і дитячий майданчик. Цей об'єкт символізує нову реальність України. Україна інвестує в підземні рішення виключно для того, щоб захистити людей і зберегти відносно нормальне життя на поверхні.

Всесвітній урбаністичний форум (WUF) є глобальною платформою під егідою ООН (ООН-Хабітат), яка раз на два роки збирає лідерів держав, міжнародних партнерів та провідних експертів для обговорення стратегій сталого розвитку міст та стійкості громад.

Участь у заході такого рівня дозволяє інтегрувати український порядок денний відновлення у світові архітектурні та містобудівні тренди, а також налагодити прямий діалог із ключовими міжнародними інституціями. Для України форум є стратегічним майданчиком для консолідації зусиль з глобальними донорами та залучення міжнародної підтримки.

20.05.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/zhytlovi-vauchery-dlia-vpo-z-tot-pershi-rodynu-vzhe-prydbaly-novi-domivky>

Житлові ваучери для ВПО з ТОТ: перші родини вже придбали нові домівки

У межах державної програми «Відновлення за компонентом «Житло для ВПО з ТОТ» українці вже активно використовують житлові ваучери для придбання нового житла. Програма передбачає надання житлових ваучерів на суму 2 млн грн внутрішньо переміщеним особам з ТОТ, які мають статус учасника бойових дій або людини з інвалідністю внаслідок війни.

«Програма вже дає людям реальний результат – 160 родин, які через війну втратили дім та були змушені виїхати з тимчасово окупованих територій, вже завершили угоди та придбали нове житло. І це лише перші тижні роботи механізму. Ми бачимо, що люди активно використовують ваучери по всій країні – від Київщини до Закарпаття – та самостійно обирають, де будувати нове життя. Водночас понад 860 угод уже передані на оплату, тож найближчим часом ще сотні родин отримають власне житло. Працюємо над тим, щоб залучати додаткове фінансування і розширювати програму – щоб якнайбільше українців отримали можливість придбати власне житло», – зазначив віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Найбільше житла придбано у Київській області – тут вже використано 61 ваучер на понад 121 млн грн.

До лідерів також входять:

- Дніпропетровська область – 29 ваучерів на 58 млн грн;
- Миколаївська область – 20 ваучерів на 40 млн грн;
- місто Київ – 16 ваучерів на 32 млн грн;
- Одеська область – 9 ваучерів на майже 18 млн грн.

Програма охоплює низку регіонів країни. Загалом житлові ваучери вже використали у 14 областях України, зокрема в Хмельницькій, Вінницькій, Івано-Франківській, Чернівецькій, Полтавській, Тернопільській, Львівській, Закарпатській, Кіровоградській та Волинській.

Понад 91% придбаних об'єктів – це квартири, ще близько 8% – приватні будинки. Майже 87% житла придбано на вторинному ринку. Механізм житлових ваучерів активно працює на реальному ринку нерухомості та дозволяє родинам обирати житло відповідно до власних потреб.

Загалом на участь у програмі подано понад 39 тисяч заяв. Із них більше 30 тисяч вже розглянуті та погоджені місцевими комісіями.

На першому етапі фінансування у межах програми було погоджено 3296 заявок на бронювання житлових ваучерів на загальну суму 6,59 млрд грн.

Нагадаємо, за умовами програми, якщо заброньовані кошти не використовуються протягом 60 днів, вони повертаються до програми та спрямовуються наступним заявникам. У такому випадку людина може повторно подати заявку та знову стати в чергу.

Також триває робота над залученням додаткового фінансування за рахунок державного бюджету та міжнародних партнерів. Так, програма фінансуватиметься, зокрема, частково за рахунок позики Банку розвитку Ради Європи – близько 80 млн євро ($\approx 3,9$ млрд грн).

20.05.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/ponad-160-rodyn-vpo-zi-statusom-ubd-vzhe-prydbaly-zhytlo-za-prohramoiu-ievidnovlennia-iuliia-svyrydenko>

Понад 160 родин ВПО зі статусом УБД вже придбали житло за програмою «Відновлення», – Юлія Свириденко

Понад 160 родин внутрішньо переміщених осіб зі статусом учасника бойових дій, які були змушені залишити тимчасово окуповані території, вже завершили угоди та придбали нове житло завдяки можливості замовити кошти за програмою «Відновлення». Ще 860 угод підписано і наразі вони очікують на перерахування коштів. Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

«Житловими ваучерами скористалися у 14 регіонах України. Найбільше – у Київській, Дніпропетровській, Миколаївській, Одеській областях та у Києві», – зазначила Юлія Свириденко.

Понад 91% придбаних об'єктів – це квартири, ще близько 8% – приватні будинки. Майже 87% житла придбано на вторинному ринку. Житлові ваучери дозволяють родинам обирати житло відповідно до їх потреб. Ваучер дає можливість придбати квартиру чи будинок, чи інвестувати у будівництво.

На цьому етапі фінансування житлові ваучери на суму 2 млн грн заброньовано для майже 3300 родин. Загальна сума підтримки становить 6,59 млрд грн.

Для громадян, які отримали підтвердження бронювання коштів за ваучером, зараз є 60 днів для укладення договору купівлі житла у будь-якого нотаріуса.

У разі якщо замовлені кошти не використовуються протягом 60 днів, вони повертаються на рахунок оператора програми та спрямовуються наступним заявникам у черзі. У такому разі людина може повторно подати заявку та знову стати у чергу на отримання компенсації.

18.05.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/shvedske-modulne-zhytlo-vpo>

Модульне житло для ВПО: Україна вивчає можливість застосування шведських технологій

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін та голова правління Благодійного Фонду «Шведський Центр Допомоги» Сергій Порохнавець підписали меморандум про співпрацю, який закладає основу для реалізації спільних стратегічних рішень для посилення системи підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Під час зустрічі сторони обговорили організацію виробництва модульних будинків для забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб, підготовку до зимового періоду та залучення міжнародної підтримки для реалізації проектів у сфері житла та гуманітарної підтримки.

«Висловлюємо вдячність Благодійному фонду «Шведський Центр Допомоги» та його ключовому партнеру – благодійній організації «Україна Йелпен Філіппус» за сталість і послідовність у підтримці України. Для нас важливо, що ця допомога системна і спрямована на довгостроковий результат у процесі відбудови України», – зазначив Міністр.

Окрему увагу було приділено можливим механізмам запуску виробництва модульного житла в Україні, зокрема організації виробничих потужностей, використанню шведського досвіду та поетапній адаптації технологічних рішень до українських умов.

Модульне житло розглядається як інструмент швидкого забезпечення житлових потреб внутрішньо переміщених осіб з подальшим переходом до довгострокових рішень. Такий підхід дозволяє оперативно реагувати на кризові виклики та водночас сприяти інтеграції людей у громади.

У завершення розмови сторони обговорили підготовку до зимового періоду, зокрема формування резервів необхідного обладнання для забезпечення потреб громад та внутрішньо переміщених осіб. Окреслено важливість посилення готовності інфраструктури до можливих викликів холодного сезону та координації зусиль для підвищення енергетичної стійкості на місцях.

20.05.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ulyutin-ponad-45-posluh-vpo-portal>

Понад 45 послуг та сервісів для ВПО доступні на єдиному порталі, – Денис Улютін

Внутрішньо переміщені особи можуть отримати державну підтримку в різних сферах – фінансову допомогу, житло, працевлаштування, медичні та соціальні послуги. Відтепер всі актуальні послуги та підтримки для ВПО та алгоритми отримання допомоги доступні на сайті <https://vpo.gov.ua/>.

Про це міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін сказав під час зустрічі-діалогу ВПО і влади «Разом до рішень», яка сьогодні відбулась у Одесі за ініціативи ГО «ВПО України».

«Підтримка внутрішньо переміщених осіб у центрі пріоритетів Уряду, зокрема Прем'єр-міністерки Юлії Свириденко. Мінсоцполітики фіналізувало відповідно Стратегію, яка має унормувати ряд проблемних питань, зокрема щодо забезпечення ВПО житлом», – наголосив Денис Улютін.

20.05.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/odesa-vpo-otrymaly-kvartyry-biznes>

В Одесі 11 родин ВПО отримали квартири у межах ініціативи соціально відповідального бізнесу

Сьогодні 20 травня, в Одесі одинадцять родин, які через війну були вимушені покинути дім, отримали ключі від власних квартир. Ініціативу реалізувала компанія KADORR GROUP спільно з ГО «ВПО України».

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін разом з керівництвом Одеської ОВА та Одеської міської військової адміністрації долучився до церемонії та передав ключі від нових квартир двом родинам, які втратили своє житло у тимчасово окупованому Бахмуті – російські ракети знищили їхні будинки вщент.

«Є речі, які неможливо компенсувати людям, що втратили дім через війну. Але власне житло повертає родині відчуття стабільності і можливість знову будувати життя – працювати, віддавати дітей до школи, думати про майбутнє. Бажаю, щоб у нових домівках знову з'явилися спокій, тепло і відчуття дому», – сказав Денис Улютін.

Міністр подякував компанії KADORR GROUP, а також ГО «ВПО України», зокрема народному депутату Максиму Ткаченку та всім, хто долучився до підтримки родин переселенців.

Він також закликав бізнес долучатися до подібних ініціатив по всій Україні. Адже підтримка ВПО – це можливість долучити до власної громади нових фахівців з різних галузей.

Нагадаємо, на погодженні перебуває Стратегія державної політики ВПО до 2030 року, яка передбачає розвиток сталих житлових рішень для ВПО – від забезпечення тимчасового розміщення та доступу до житла у приймаючих громадах до створення умов для довгострокової інтеграції або добровільного повернення людей.

Разом з тим, вже зараз діє державна програма пільгового кредитування для ВПО та мешканців прифронтових територій, які планують придбати власне житло. Держава покриває 70% першого внеску, 70% щомісячних платежів протягом першого року та оплачує оформлення документів. Вже понад 2600 заявок у роботі.

Цього року Міністерство спрямувало 1 млрд грн субвенції громадам на облаштування та ремонт місць тимчасового проживання відповідно до стандартів безбар'єрності. Для Одеської області передбачено понад 47,1 млн грн, які у повному обсязі розподілено між 8 об'єктами. Це дозволить забезпечити житловими місцями 684 людей, з них 74 місця облаштовуються для людей з інвалідністю або маломобільних громадян.

20.05.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/sotsialna-polityka-investytsiyi-v-kapital-ulyutin>

Соціальна політика має бути не політикою видатків, а інвестувати в економіку через людський капітал, – Денис Улютін

На цьому міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України наголосив під час виступу на Форумі «Зроблено в Одесі», який об'єднав представників державної влади, бізнесу та міжнародних спільнот. Учасники заходу обговорили питання відновлення економіки, підтримки бізнесу, реалізації інвестиційних ініціатив в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови України.

«Економічна і соціальна стійкість – це фактично лінії одного процесу. Оскільки поки бізнес працює, люди мають роботу і дохід, а сім'ї залишаються в громадах. Коли громада має економіку, вона підтримує школи, садочки та іншу інфраструктуру. Саме тому відновлення України не можна розвивати окремо від соціальної політики. І наша задача як держави не лише підтримувати людей у кризі, а й дати можливість повернутися їм до своїх міст, щоб вони хотіли й мали змогу відкривати бізнес, створювали нові робочі місця та розвивалися, а разом із ними зміцнювалися громади», – зазначив Денис Улютін.

Міністр підкреслив, що підприємництво є ключовим елементом у розвитку громад та підтримці інфраструктури. А людський капітал, його збереження та розвиток – це той фундамент, на якому тримається спроможність тилових та прифронтових міст.

У межах робочої поїздки Міністр також відвідав фронт-офіс Центру інтегрованих соціальних послуг Одеси. Новий формат роботи надання соцпослуг в одному місці суттєво розширити перелік послуг і збільшити кількість людей, які отримують підтримку. Лише у 2025 році сюди звернулися 120 тисяч людей. На базі фронт-офісу також працює муніципальний центр сприяння працевлаштуванню ВПО, Центр життєстійкості, сервісний центр Пенсійного фонду та Центр допомоги врятованим.

Форум «Зроблено в Одесі» став логічним продовженням системної роботи влади, бізнесу та громад, коли у 2024 році відбувся перший Форум «Крафтовий бізнес Одещини». Тоді було окреслено перші вектори допомоги релокованому бізнесу, а вже сьогодні ці напрацювання переросли в реальну координаційну платформу. Свідченням цього стала практична частина цьогорічного Форуму, де було представлено близько 20 провідних одеських підприємств, які продемонстрували, що попри війну регіон виробляє від харчових продуктів до інноваційного медичного та промислового обладнання.

18.05.2026

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoring-miscya-timchasovogo-prozhivannya-vpo-na-bazi-gurtozhitku-lyubomlenskogo-profesijnogo-koledzhu

Моніторинг місця тимчасового проживання ВПО на базі гуртожитку Любомльського професійного коледжу

Головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ірина Литвинчук 14.05.2026 спільно фахівець з моніторингу ситуації ВПО БФ «Право на захист» Діана Гребенькова здійснили моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі приміщення гуртожитку Любомльського професійного ліцею.

На момент проведення моніторингу в МТП проживає 80 внутрішньо переміщених осіб, серед яких сім'ї з дітьми, особи похилого віку та люди з інвалідністю.

Під час візиту встановлено, що 5 поверх приміщення відремонтовано за підтримки благодійних організацій. Для мешканців створено належні умови проживання: облаштовано житлові кімнати, закуплено нові меблі та необхідну побутову техніку. У приміщенні забезпечено належний санітарний стан, мешканці мають доступ до кухонних та санітарно-гігієнічних приміщень.

Представники моніторингової групи поспілкувалися з мешканцями щодо умов проживання та актуальних потреб. Зокрема, внутрішньо

переміщені особи переважно зверталися з проханнями щодо надання гуманітарної допомоги у вигляді продуктів харчування. Крім того, мешканці потребували консультаційної допомоги з питань оформлення допомоги на проживання ВПО, пенсійного забезпечення, а також порядку реєстрації в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна.

Представниками моніторингової групи було надано відповідні роз'яснення та консультації. За результатами моніторингового візиту буде підготовлено відповідні рекомендації з метою подальшого покращення умов проживання ВПО та забезпечення дотримання їхніх прав.

20.05.2026

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/13-j-v-ukrayini-u-lvovi-zaprasuyuvav-suchasnij-centr-zahistu-prav-lyudini

13-й в Україні: у Львові запрацював сучасний Центр захисту прав людини

Відсьогодні на Львівщині працює новий інноваційний правозахисний простір. На його відкриття завітали народні депутати, керівництво області та міста, а також представники та представниці громадянського суспільства. Поява цього Центру стала можливою завдяки системній підтримці УВКБ ООН в Україні. Окреме дякую пані Бернадетт Кастель-Голлінгсворт та її виконавчому партнеру – Міжнародному фонду охорони здоров'я та навколишнього середовища «Регіон Карпат» (НЄЕКА).

Головний стандарт Центру – абсолютна доступність: він повністю безбар'єрний, інклюзивний, із комфортними кабінетами прийому, зонами для перемовин та простором матері й дитини.

Чому цей крок такий важливий для регіону? Кількість звернень до Офісу Омбудсмана у Львівській області з 2022 року злетіла на 248% – з 1 789 до 6 592 на рік. Допомоги шукають наші військові, ветерани, родини полонених чи зниклих безвісти, а також ВПО, яких в цьому регіоні понад 201 тисяча. За минулий рік наша команда у Львівській області здійснила 287 моніторингових візитів, оперативно відновивши права сотень людей.

Ми хочемо, щоб правозахист в Україні асоціювався із людяністю та швидкістю. Саме для цього тут працює мій Представник у Львівській області та його команда – вони готові допомагати та розбиратися з кожним кейсом тут і зараз. Наша мета – щоб кожен мешканець та гість цього прогресивного регіону точно знав, що його законні інтереси перебувають під надійним захистом.

20.05.2026

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/yedinij-gumanitarnij-koridor-dlya-povernennya-ukrayinciv-iz-tot-mizhнародni-partneri-pobachili-marshrut-cherez-yakij-prohodyat-nashi-lyudi

Єдиний гуманітарний коридор для повернення українців із ТОТ: міжнародні партнери побачили маршрут, через який проходять наші люди

Сьогодні на Волині Омбудсман України працював разом із потужною міжнародною делегацією – 40 іноземними гостями, представниками 20 держав та 7 міжнародних організацій. У роботі також взяли участь т.в.о. голови Волинської ОВА Роман Романюк, голова Волинської обласної ради Григорій Недопад, т.в.о. Луцького міського голови Катерина Шкльода та Представниця УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт.

Це відбулося в межах виїзного 13-го засідання Робочої групи з людського виміру, яке традиційно проходить під співголовуванням Посла Канади пані Наталки Цмоць та Посла Норвегії пана Ларса Рагнара Хансена.

Головний акцент – єдиний гуманітарний коридор, через який українці повертаються з тимчасово окупованих територій через територію РФ та Білорусі. Саме з відвідування цього пункту перетину ми розпочали робочий день. Міжнародні партнери на власні очі побачили маршрут, через який проходять українці та українки та гуманітарні виклики, які РФ щодня створює для наших громадян. Зауважимо, що команда Офісу Омбудсмана постійно працює тут. Наші працівники допомагають людям із документами, логістикою, координацією та первинною підтримкою. Саме тут людина після довгого шляху вперше знову відчуває, що вона вдома.

Після цього перейшли до основної частини засідання Робочої групи. Презентували проекти підтримки людей, які повертаються, зокрема ініціативу створення транзитного центру у Ковелі для тимчасового перебування (орієнтовно до 200 осіб) як першого безпечного простору після дороги. Також обговорили підтримку українців, які повертаються з ТОТ, розвиток програм для ВПО та повернених дітей, а також подальшу міжнародну координацію у сфері захисту прав людини.

Окремо відвідали Центр захисту прав дитини у Луцьку, відкритий у 2025 році за підтримки Норвегії та ЮНІСЕФ. Саме там представив свого нового Представника у Волинській області – Максима Шкльоду.

20.05.2026

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/v-ofisi-ombudsmana-obgovorili-porushennya-prav-lyudini-na-tot-ta-problemi-vpo

В Офісі Омбудсмана обговорили порушення прав людини на ТОТ та проблеми ВПО

Примусова паспортизація, ризик втрати житла, фільтраційні процедури та постійний тиск – саме з такими реаліями щодня стикаються громадяни України на тимчасово окупованих територіях.

Ці питання обговорили під час засідання експертної ради при представнику Уповноваженого з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, де презентували доповідь Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні щодо вимушеного переміщення та депортації українців.

«Окупація не можна розглядати лише як захоплення територій. Передусім маємо зважати на людей, які щодня стикаються з тиском, обмеженням прав і вимушені ухвалювати рішення між виїздом та життям в умовах, нав'язаних окупаційною владою», – наголосила Ольга Алтуніна.

Під час засідання також говорили про проблеми, з якими стикаються ВПО після виїзду з ТОТ: доступ до житла, компенсацій, пенсійного забезпечення та державної підтримки.

Окрему увагу учасники приділили необхідності формування довгострокової державної політики підтримки внутрішньо переміщених осіб та посиленню міжнародного тиску на РФ через системні порушення прав людини на окупованих територіях України.

Проблематика захисту прав ВПО та громадян, які проживають на ТОТ, залишається у центрі постійної уваги Дмитра Лубінця, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Місцеве самоврядування

18.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/yak-luhanshchyna-vybudovuye-systemu-pidtrymku-u-vymushenomu-peremishchenni-pidsumky>

Як Луганщина вибудовує систему підтримки у вимушеному переміщенні: підсумки засідання Координаційного центру

Сьогодні відбулося засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Луганській обласній державній адміністрації, під час якого обговорили результати роботи системи підтримки внутрішньо

переміщених осіб, ветеранів, дітей та інших вразливих категорій населення. Окрему увагу приділили діяльності громад Старобільського району.

Луганщина поступово формує нову систему взаємодії між громадою та людиною. В умовах вимушеного переміщення тисяч жителів підтримка вже не прив'язана до конкретної території – вона функціонує через гуманітарні хаби, соціальні програми, мережі партнерств та координаційні механізми.

ГУМАНІТАРНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ДОСТУП ДО ПОСЛУГ

Одним із головних досягнень стало створення системи гуманітарних хабів і центрів життєстійкості Старобільського району. Успішно функціонують два центри життєстійкості – у Біловодській та Марківській громадах – та шість гуманітарних хабів.

Через ці осередки зареєстровано 12 325 внутрішньо переміщених осіб із Луганщини. Люди отримують не лише матеріальну допомогу, а й адміністративні, медичні, психологічні, освітні, культурні та соціальні послуги.

У 2025 році загальна кількість наданих послуг сягнула 41 547.

Серед них медичні становили майже 19,5 тисячі, соціальні – понад 5 тисяч, психологічні – 1 693. За перші чотири місяці 2026 року цей показник уже досяг 19 191.

Особливо показовим є зростання кількості адміністративних послуг.

Така динаміка свідчить про ефективність децентралізованої моделі, коли громади самостійно взаємодіють із партнерами, а обласний рівень забезпечує координацію та узгодження спільної роботи.

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ

Координаційний центр приділяє особливу увагу матеріальній підтримці тих, хто цього потребує найбільше. У 2025 році на виконання місцевих програм підтримки населення спрямували понад 13,7 млн грн.

Найбільшу частину коштів – майже 8 млн грн – спрямували на підтримку ветеранів, Захисників і Захисниць України, а також родин загиблих, полонених і безвісти зниклих. Таку допомогу отримали 809 людей.

Ще 3,85 млн грн виділили на лікування, соціальну допомогу та підтримку громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах. На оздоровлення, освіту та інші програми підтримки дітей спрямували 2,5 млн грн, що дозволило охопити 695 дітей.

Окремої уваги заслуговує міжнародний напрям дитячого оздоровлення. Завдяки співпраці з партнерами з Латвії, Франції та Польщі 27 дітей змогли пройти оздоровлення за кордоном. Загалом послугами оздоровлення скористалися 595 дітей.

У 2026 році громади продовжують цю роботу. Старобільська громада запланувала оздоровлення 57 дітей, Айдарська – 59, Марківська передбачила на ці потреби 508 тис. грн, а Міловська вже закупила 25 путівок до оздоровчих закладів.

Така системна робота дозволяє не лише підтримувати фізичне здоров'я дітей, а й допомагає їхній соціальній адаптації після вимушеного переселення.

ЖИТЛОВІ ПРАВА ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ТА ПЛАНИ ГРОМАД НА 2026 РІК

Забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб залишається одним із найскладніших викликів.

Координаційний центр спільно з військовими адміністраціями громад запровадив комплексний підхід до вирішення цього питання.

У всіх громадах району затверджені місцеві програми підтримки, а частина з них, зокрема Старобільська громада, почала компенсувати частину першого внеску за державною програмою «Оселя».

Крім того, громади активно укладають меморандуми про співпрацю з органами місцевого самоврядування, благодійними організаціями та міжнародними партнерами у різних регіонах України.

Результати цієї роботи вже відчутні. Місцями тимчасового проживання скористалися 1 132 внутрішньо переміщені особи з Луганщини. Ще 961 людина продовжує проживати у місцях тимчасового розміщення, а протягом 2025 року додатково розселили 167 осіб.

На засіданні керівники громад також представили подальші плани. Старобільська громада передбачила 1 млн грн на часткову компенсацію першого внеску за програмою «Оселя». Біловодська громада реалізує заходи соціального захисту до роковин Чорнобильської катастрофи. Шульгинська сільська громада продовжує виконання комплексних соціальних програм, зокрема підтримки ВПО, ветеранів та дітей.

Засідання Координаційного центру показало, що громади Луганщини поступово переходять від реагування на кризові виклики до формування довгострокової системи підтримки людей.

19.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/siverskodonetska-mva-zaprovadyla-dodatkovyyu-mekhanizm-pidtrymky-vnutrishno>

Сіверськодонецька МВА запровадила додатковий механізм підтримки внутрішньо переміщених осіб громади

Тепер жителі громади, які влаштувалися на релоковані підприємства, отримають грошову підтримку з місцевого бюджету.

Ініціатива має на меті підтримку жителів громади, що знайшли роботу, і релоковані підприємства, які попри все продовжують працювати в Україні.

Розмір допомоги: 20% від нарахованої зарплати за квартал.

Максимальна сума: до 12 000 грн за один раз.

Періодичність: виплата раз на квартал. Попрацював три місяці – подав заявку – отримав бонус.

Які умови для отримання?

1. Ви – житель Сіверськодонецької громади.
2. Ви офіційно працюєте на підприємстві чи у ФОПа, що релокувалися з територій згідно з Переліком (наказ №376: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0380-25#Text>).
3. Працевлаштування відбулося після 24.02.2022.

Деталі за посиланням: <https://sed-rada.gov.ua/upravlinnya-ekonomichnoho-rozvytku/order/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-poryadok-nadannya>

19.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/264-mln-hrn-peredbacheno-hromadamy-luhanshchynu-na-pidtrymku-relokovanykh-biznesiv>

26,4 млн грн передбачено громадами Луганщини на підтримку релокованих бізнесів, – Олексій Харченко під час форуму «Зроблено в Одесі»

Очільник Луганщини Олексій Харченко у якості спікера узяв участь у дискусійній панелі «Економічні виклики воєнного часу» в рамках форуму «Зроблено в Одесі».

До обговорення економічної ситуації у регіонах та питань впровадження державної економічної політики «Зроблено в Україні» долучились Тарас Висоцький – заступник Міністра економіки, докільця та сільського господарства України, Дмитро Кисилевський – заступник голови комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, координатор політики «Зроблено в Україні».

«Понад 8000 бізнесів перемістились з Луганщини в інші регіони, багато хто двічі – це саме той приклад стійкості, про яку говорить наш Президент. Ми вдячні Одещині, яка прийняла більш ніж 200 наших підприємств», – акцентував Олексій Харченко.

За його словами, важливу роль у підтримці підприємництва відіграє налагоджена співпраця між бізнесом та владою. В умовах війни це питання стає ще більш нагальним.

Так, за державними програмами підприємці області отримали: 446 «Доступних кредитів 5-7-9 %» на загальну суму 1, 2 млрд грн, більш ніж 100 мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу за програмою «Робота» на суму 21,1 млн грн.

Учасники бойових дій та ветерани скористались міжнародними грантами на суму 5,1 млн грн.

Підприємства області долучені до програми «Зроблено в Україні» – Рубіжанська панчішна мануфактура, виробнича фірма «Кремінна-Пром», НВФ «Мікрохім».

Продукцію ТОВ «НВП «Аеромех» включено до переліку вітчизняної техніки та обладнання для агропромислового комплексу, вартість яких частково компенсується за рахунок бюджетних коштів.

Начальник Луганської ОВА повідомив, що військовими адміністраціями населених пунктів області затверджено 16 програм, направлених на створення або розвиток підприємництва, в тому числі й ветеранського. На їх реалізацію у бюджетах громад передбачено 26,4 млн грн, з яких на 2026 рік – 18,5 млн грн.

У другому півріччі поточного року запрацює обласна програма підтримки бізнесу: суб'єкти підприємництва зможуть отримати 200 тис. грн на компенсацію витрат на придбання основних засобів для збільшення обсягів виробництва товарів. У цьому році на зазначені цілі буде спрямовано 3,0 млн грн.

Крім, дискусійних панелей щодо досвіду «виживання» регіонального бізнесу під час війни, в рамках форуму працювала виставка продукції понад 60 локальних виробників «Зроблено в Одесі».

«Цей форум про людей, які навіть у складний час створюють, працюють, підтримують економіку та робочі місця», – прокоментував подію Олексій Харченко.

21.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/pidtrymka-vpo-ta-sotsialni-initsiatyvy-shyrokivska-hromada-uklala-memorandum-pro>

Підтримка ВПО та соціальні ініціативи: Широківська громада уклала меморандум про співпрацю з благодійним фондом

Широківська сільська військова адміністрація продовжує розширювати партнерські зв'язки для підтримки мешканців громади та внутрішньо переміщених осіб. Одним із напрямів цієї роботи стало залучення благодійних організацій до реалізації соціальних і гуманітарних проєктів.

У межах цієї діяльності начальник Широківської сільської військової адміністрації Володимир Коробка та директор благодійного фонду «Місто тисячі джерел» Наталія Марченко підписали меморандум про співпрацю.

Документ закріплює наміри сторін об'єднати зусилля для реалізації спільних ініціатив, спрямованих на підтримку людей, які через війну опинилися у складних життєвих обставинах. Партнерство передбачає системну взаємодію у питаннях гуманітарної допомоги, соціальної підтримки та розвитку нових форматів роботи з людьми, які потребують додаткової уваги.

«Сьогодні надзвичайно важливо формувати коло надійних партнерів, готових не лише підтримувати громади словами, а й долучатися до конкретних справ. Підписання цього меморандуму відкриває нові можливості для

допомоги нашим людям та реалізації необхідних соціальних ініціатив», – зазначив начальник Широківської сільської військової адміністрації Володимир Коробка.

ОКРЕМІ НАПРЯМИ СПІВПРАЦІ

У межах домовленостей сторони планують співпрацювати у сфері надання гуманітарної допомоги, організації соціальних заходів, проведення спільних ініціатив та реалізації проєктів, спрямованих на покращення якості життя населення.

Також передбачено розвиток партнерських механізмів підтримки внутрішньо переміщених осіб, які сьогодні залишаються однією з найбільш уразливих категорій населення.

«Для благодійного сектору партнерство з громадами – це можливість оперативно реагувати на потреби людей та працювати там, де допомога справді потрібна. Ми налаштовані на довгострокову співпрацю та реалізацію корисних для людей проєктів», – зазначила директор благодійного фонду «Місто тисячі джерел» Наталія Марченко.

ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ

В умовах вимушеного переміщення та тривалих викликів війни співпраця громад із благодійними організаціями дозволяє розширювати можливості допомоги та формувати додаткові ресурси для підтримки людей.

У Широківській громаді зазначають, що спільна робота з партнерами є важливою складовою реалізації соціальних ініціатив та розвитку механізмів підтримки жителів громади.

22.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/pereselentsi-z-luhanshchyny-v-oleksandriyi-oderzhaly-humanitarnu-dopomohu-iz>

Переселенці з Луганщини в Олександрії одержали гуманітарну допомогу. Із проблемами вони зверталися до очільниці Департаменту соціального захисту Луганської ОДА

Сьогодні, 22 травня, в Олександрії Департаментом соціального захисту населення Луганської облдержадміністрації була організована зустріч із переселенцями з нашого регіону, які проживають на Кіровоградщині.

Їм була надана соціальна та гуманітарна підтримка. Також кожен мав змогу звернутися до директора Департаменту соціального захисту населення Луганської ОДА Оксани Волошиної.

Під час спілкування люди найчастіше порушували питання щодо отримання матеріальної допомоги, забезпечення житлом, оформлення виплат на дітей, а також стосовно пенсійного забезпечення. Низку з них було вирішено в оперативному порядку.

Крім того, там відбулася видача гуманітарних наборів, наданих благодійним фондом «Україна на долонях». Їх одержали переселенці найбільш вразливих категорій: люди віком від 60 років та діти до 18 років, які пройшли попередню реєстрацію.

Загалом зустріч відвідали 249 наших ВПО, найстаршій серед яких наразі 89 років.

20.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-vidvidav-tsentri-pidtrymky-vpo-z-lymanskoj-hromady-u-korsun-shevchenkivskomu>

Вадим Філашкін відвідав Центр підтримки ВПО з Лиманської громади у Корсунь-Шевченківському

Очільник Донеччини разом із черкаським колегою Ігорем Табурцем та очільником Лиманської МВА Олександром Журавльовим відвідав Центр підтримки ВПО з Лиманської громади у Корсунь-Шевченківському.

«Те, що тут вдалося створити, – результат справжнього партнерства. Дякую Черкащині, Ігорю Табурцю та Корсунь-Шевченківській громаді за підтримку людей Донеччини, які були змушені залишити свої домівки.

Завдяки проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» Лиманська громада знайшла тут не просто співчуття, а надійного союзника і місце, де наші люди можуть отримати допомогу, консультації, гуманітарну підтримку і просто відчувати, що про них не забули.

Сьогодні через цей центр проходять понад 1100 переселенців. Тут працюють юристи та фахівці, які допомагають людям вирішувати щоденні проблеми; частина родин була забезпечена місцем проживання.

Також ознайомився з роботою релокованого з Покровська підприємства «Меблібуд». Попри війну, бізнес Донеччини продовжує працювати, зберігати робочі місця і підтримувати економіку», – наголосив Вадим Філашкін.

21.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-dnipri-prodovzhuiut-pratsiuvaty-tsentri-pidtrymky-donechchan>

У Дніпрі продовжують працювати Центри підтримки донеччан

У Дніпрі продовжує активно працювати мережа гуманітарних локацій Донеччини, яка за час своєї роботи сформувала цілісну систему підтримки переселенців. Ці простори стали невід’ємною частиною соціального супроводу людей, які були змушені залишити свої домівки та проходять процес адаптації до нових умов життя.

У межах робочої поїздки 19-20 травня 2026 року керівниця апарату облдержадміністрації Олександра Журавель та директорка департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Олена Токарева відвідали гуманітарні хаби і центри підтримки, утворені у Дніпрі за сприяння Донецької облдержадміністрації Бахмутською, Волноваською райдержадміністраціями, Авдіївською, Бахмутською, Добропільською, Гродівською, Краматорською, Курахівською, Маріупольською, Мирноградською, Покровською, Торецькою, Соледарською військовими адміністраціями.

У центрах впроваджується багаторівневий підхід до надання допомоги. Загалом у цих просторах понад 62,2 тисячі мешканців Донеччини отримують необхідні ресурси для вирішення нагальних питань і стабільної підтримки.

Під час зустрічей розглянули організаційні та практичні аспекти діяльності хабів. Зокрема, обговорили рівень навантаження на гуманітарні центри, механізми взаємодії між соціальними службами та забезпечення безперервного надання послуг.

Окремий акцент – доступність допомоги для різних категорій населення, зокрема сімей з дітьми, людей похилого віку та людей з інвалідністю.

Представники облдержадміністрації ознайомилися з роботою локацій безпосередньо на місцях, поспілкувалися з працівниками центрів / хабів, волонтерами та відвідувачами. У центрі уваги були ключові функціональні простори – дитячі зони, медичні кабінети, бібліотечні і ветеранські осередки, а також майданчики для комунікації та взаємної підтримки.

Під час візиту Олександра Журавель відзначила, що гуманітарні хаби виконують значно ширшу функцію, ніж надання базових послуг. Вони є елементом організованої системи, яка забезпечує безперервність підтримки переселенців та створює умови для їх поступової адаптації у новому середовищі. Такі простори сприяють збереженню зв'язків між громадами та підтримують соціальну цілісність навіть у складних умовах тривалих викликів.

Окрему увагу приділили питанням подальшого розвитку мережі хабів, удосконалення сервісної складової та розширення спектра послуг відповідно до актуальних потреб. Також наголосили на важливості підсилення координації між усіма учасниками процесу для підвищення ефективності та якості допомоги для переселенців, які щоденно звертаються до центрів підтримки.

Сформована система гуманітарних хабів Донеччини, яка наразі налічує 102 локації, залишається важливою складовою регіональної політики підтримки внутрішньо переміщених осіб. Це простори, де люди у складний період життя отримують необхідну допомогу, відчують підтримку та поступово повертають собі відчуття стабільності й упевненості в завтрашньому дні.

22.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/humanitarni-khaby-u-kyievi-nadaiut-systemnu-pidtrymku-pereselentsiam-z-donechchynu>

Гуманітарні хаби у Києві надають системну підтримку переселенцям з Донеччини

У межах робочої поїздки 21 травня 2026 року до Києва керівниця апарату облдержадміністрації Олександра Журавель та директорка департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Олена Токарева відвідали гуманітарні простори Авдіївської, Бахмутської та Маріупольської міських військових адміністрацій, Кальчицької селищної військової адміністрації, а також Центр життєстійкості Мангушської селищної військової адміністрації.

Під час візиту особливу увагу приділили організації надання гуманітарної, соціальної, психологічної та консультативної допомоги мешканцям Донеччини, які через війну були змушені залишити свої домівки та евакуюватися до більш безпечних регіонів України.

Обговорили ключові питання організації роботи локацій, зокрема, за необхідності, покращення умов, удосконалення надання послуг з урахуванням актуальних потреб переміщених мешканців області, які щоденно звертаються до центрів.

Зазначили, що хаби є місцем, де мешканці можуть не лише отримати необхідну допомогу, а й відчути підтримку та єдність нашого регіону, а працівники щоденно докладають значних зусиль для підтримки людей, надаючи необхідну допомогу.

Під час зустрічей Олександра Журавель висловила вдячність колективам гуманітарних хабів / центрів підтримки за їхню щоденну самовіддану працю, небайдужість та підтримку жителів Донеччини. Саме завдяки спільним зусиллям держави, громад, волонтерів і партнерів вдається забезпечувати необхідну допомогу людям, які постраждали внаслідок збройної агресії.

Окремо під час робочої поїздки відвідали Центр життєстійкості Мангушської селищної військової адміністрації, який активно надає допомогу для підвищення стійкості та адаптації населення до складних життєвих обставин. Завдяки підтримці Центру люди з усієї Донецької області отримують необхідні ресурси для подолання труднощів, адаптації до змін та покращення якості життя.

Центр життєстійкості допомагає населенню впоратися зі стресом, зміцнити психологічну стійкість та знайти нові можливості для розвитку.

У Центрі надаються психологічні консультації, проводяться групові заняття, тренінги, заходи для дітей та дорослих, спрямовані на подолання

стресу, відновлення внутрішнього ресурсу та формування стійкості до життєвих викликів.

Під час відвідування обговорили подальший розвиток послуг Центру життєстійкості, необхідність підтримки психологічного напрямку роботи та розширення можливостей для надання допомоги мешканцям Донеччини, які були змушені залишити свої домівки через війну. Центр став важливим простором підтримки, довіри та відновлення для внутрішньо переміщених осіб у столиці.

У Києві продовжується системна підтримка переселенців з Донецької області у 12 гуманітарних хабах / центрах, які стали важливими осередками допомоги, згуртованості та підтримки для евакуйованих мешканців Донеччини.

23.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/donetska-oda-posyliuie-sotsialnu-pidtrymku-pereselentsiv-cherez-merezhu-humanitarnykh-khabiv>

Донецька ОДА посилює соціальну підтримку переселенців через мережу гуманітарних хабів

Керівник апарату Донецької облдержадміністрації Олександра Журавель спільно з директором департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Оленою Токаревою здійснили робочий візит до гуманітарних хабів для внутрішньо переміщених осіб на Полтавщині.

Під час відвідування хабів представники облдержадміністрації ознайомилися з умовами надання допомоги переселенцям з Донеччини, поспілкувалися з працівниками гуманітарних центрів та внутрішньо переміщеними особами, які нині проживають у Полтавській області. Особливу увагу було приділено питанням соціального захисту, психологічної підтримки, забезпечення гуманітарною допомогою та організації дозвілля для дітей.

У ході зустрічей обговорили актуальні потреби переселенців, механізми взаємодії з територіальними громадами та шляхи подальшого удосконалення роботи хабів. Також йшлося про необхідність розширення спектра соціальних послуг і створення комфортних умов для адаптації ВПО у громадах Полтавщини.

Олександра Журавель наголосила, що гуманітарні хаби залишаються важливими осередками підтримки мешканців Донеччини, які через війну були змушені покинути власні домівки. Вона подякувала працівникам хабів, волонтерам та партнерам за щоденну роботу й підтримку людей у складний час.

Олена Токарева зазначила, що Донецька облдержадміністрація продовжує системно працювати над посиленням соціального захисту

внутрішньо переміщених осіб, забезпеченням доступу до необхідних послуг та координацією допомоги для жителів області.

22.05.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/ruslan-osypenko-zustrivsia-iz-nadzvychainym-ta-povnovazhnym-poslom-korolivstva-belhii-v-ukraini-liukom-iaakobsom>

Руслан Осипенко зустрівся із Надзвичайним та Повноважним Послом Королівства Бельгія в Україні Люком Якобсом

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Осипенко зустрівся із Надзвичайним та Повноважним Послом Королівства Бельгія в Україні Люком Якобсом.

Під час зустрічі очільник області подякував Уряду Бельгії та бельгійському народу за послідовну підтримку України, а також допомогу українцям, які через війну були змушені шукати прихисток за кордоном.

«Для нас важливо, що Бельгія є надійним партнером України від початку Війни за Незалежність. Перекоаний, що нашу співпрацю необхідно масштабувати на рівні регіонів та громад», – наголосив начальник Чернівецької ОВА.

Одним із перших практичних результатів міжрегіональної взаємодії стало підписання 21 травня угоди про співпрацю між Чернівцями та бельгійським містом Тюрнгаут.

«Вітаю обидві сторони з початком нового партнерства та сподіваюся, що такі контакти будуть розширюватися й між іншими громадами Буковини та муніципалітетами Бельгії», – зазначив очільник області.

Під час зустрічі сторони також обговорили перспективи реалізації спільних соціальних і гуманітарних проєктів, зокрема у сферах будівництва житла для внутрішньо переміщених осіб та розвитку реабілітаційної інфраструктури для оздоровлення і відновлення ветеранів.

«Після перемоги України Чернівецька область має всі можливості стати важливим гуманітарним, логістичним та рекреаційним хабом. І ми готуємося до цього вже зараз», – підкреслив начальник ОВА.

Наприкінці зустрічі очільник області подякував Послу Королівства Бельгія за відкритість до діалогу та готовність розвивати партнерські відносини з Буковиною.

21.05.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/ukraina-prezentuie-vlasnyi-dosvid-vidbudovy-ta-zhytlovykh-rishen-na-trynadtsiati-sesii-vsesvitnoho-urbanistychnoho-forumu-wuf13-shcho-prokhodyt-u-stolytsi-azerbaidzhanu-baku>

Україна презентує власний досвід відбудови та житлових рішень на тринадцятій сесії Всесвітнього урбаністичного форуму (WUF13), що проходить у столиці Азербайджану – Баку

Цьогоріч центральною темою міжнародного форуму стали сучасні житлові питання, відбудова житла та нові безпекові стандарти. У заході беруть участь урядовці, міжнародні експерти, представники громадських організацій, благодійних фондів, міст, органів влади, міжнародних організацій з різних країн світу. Івано-Франківщину на форумі представила заступниця голови обласної державної адміністрації Людмила Сірко.

Під час тематичної панельної дискусії «Міста на передовій вимушеного переміщення. Управління з метою інклюзивності та сталого розвитку» Людмила Сірко поділилася досвідом Прикарпаття у підтримці внутрішньо переміщених людей.

«Наша область – тилова область України, хоча безпечного місця у країні, де триває війна, немає. Прикарпаття прийняло понад 150 тисяч внутрішньо переміщених людей. Серед них – 17 тисяч людей пенсійного віку, понад 4 тисячі людей з інвалідністю та 38 тисяч дітей. Евакуаційні потяги продовжують прибувати, тому питання довготривалого житла, працевлаштування, офлайн-навчання дітей та психосоціальної підтримки залишаються першочерговими», – наголосила Людмила Сірко.

Учасникам форуму представили напрацювання Івано-Франківщини у сфері житлової підтримки ВПО. Йшлося про створення понад 50 місць тимчасового проживання для близько 2500 людей, інвентаризацію 517 об'єктів державної та комунальної власності, а також 45 будівель, які можуть бути переобладнані для довготривалого проживання понад 1100 переселенців.

Окрему увагу приділили питанням соціального житла, соціальної оренди з можливістю подальшого викупу, розвитку пільгового кредитування та створення єдиної платформи житлового фінансування.

Також Людмила Сірко розповіла про успішний приклад реалізації пілотного проекту доступного житла у Калуші, який став можливим завдяки співпраці місцевої влади, міжнародних партнерів, ГО «Metalab», благодійного фонду «Ко-Хати» та організації Habitat for Humanity International. У межах проекту облаштовано 49 квартир для проживання 150 людей.

Важливо, що у межах форуму Україна презентувала центральну експозицію павільйону – макет відновленого будинку у Бородянці, зруйнованого внаслідок російської агресії. Це символ того, як наша держава

відбудовує громади за сучасними стандартами безбар'єрності, енергоефективності та безпеки.

Участь України у WUF13 – це можливість посилювати міжнародну підтримку, налагоджувати партнерства та презентувати світові український досвід відновлення і розвитку громад в умовах війни.

21.05.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/robocha-poizdka-nachalnyka-ova-tarasa-pastukha-do-chortkivskoi-hromady>

Робоча поїздка начальника ОВА Тараса Пастуха до Чортківської громади

Під час робочого візиту до Чортківської громади начальник обласної військової адміністрації Тарас Пастух ознайомився з роботою ключових об'єктів соціальної інфраструктури та реалізацією ветеранських бізнес-ініціатив.

Сучасні адмінпослуги та доступність

Першою локацією став Центр надання адміністративних послуг Чортківської міської ради. Наразі ЦНАП обслуговує понад 50 тисяч жителів громади, надаючи 480 видів послуг. Окрім базових сервісів (реєстрація майна чи бізнесу), тут доступні:

- оформлення біометричних документів та обмін посвідчення водія;
- земельні, архітектурні та соціальні послуги;
- супровід ветеранів та оформлення відстрочок;
- медичний скринінг здоров'я «40+».

Особливу увагу приділено інклюзивності: для маломобільних груп населення, самотніх людей похилого віку та осіб на стаціонарному лікуванні передбачено надання послуг у виїзному форматі.

Також очільник області оглянув оновлене відділення АТ «ПриватБанк». Після комплексного ремонту приміщення було повністю приведено у відповідність до стандартів безбар'єрності, що забезпечує комфортний доступ для всіх категорій громадян.

Ветеранське підприємництво: від ідеї до реалізації

У Чорткові активно розвиваються бізнес-проекти, започатковані захисниками України.

Проект «Під Покровою» – ветеран Олександр Зарівний готує до запуску соціально відповідальне підприємство з надання послуг прання. Проект орієнтований на обслуговування медичних та освітніх закладів, готелів та інших установ. Запуск потужностей дозволить створити чотири робочих місця для побратимів-ветеранів.

Майстерня шиномонтажу – ветеран Роман Падалка, попри наслідки поранення, успішно розвиває власну справу. Завдяки поєднанню власних

заощаджень та грантової підтримки від центру зайнятості, він закупив сучасне обладнання та самостійно обслуговує автомобілі.

Підтримка ВПО та соціальна реабілітація

У межах поїздки Тарас Пастух також відвідав гуртожиток для внутрішньо переміщених осіб. Житло було відремонтоване та облаштоване за рахунок співфінансування з місцевого бюджету та залучення коштів міжнародних партнерів.

Окремим пунктом програми став візит до БО «Дім милосердя» та КУТОР ТОЦ СПД «Родинний затишок». На запрошення вихованців закладів начальник ОВА переглянув святковий виступ, підготовлений дітьми до Дня вишиванки.

«Надзвичайно важливо, що ці заклади не лише зберігають наші національні традиції, а й виконують шляхетну місію – опікуються дітьми з інвалідністю та тими, хто опинився у складних життєвих обставинах. Комплексна реабілітація та фаховий соціальний супровід, які тут надають, є фундаментом для майбутньої інтеграції дітей у суспільство», – наголосив Тарас Пастух.

22.05.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/den-mentalnogo-zdorov%E2%80%99ja-u-centrah-%C2%ABjamariupol%C2%BB-projshli-zahodi-z-psihologichnogo-vidnovlennja-ta-pidtrimki>

День ментального здоров'я: у центрах «ЯМаріуполь» пройшли заходи з психологічного відновлення та підтримки

У межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді України Оленою Зеленською, у центрах «ЯМаріуполь» відбулися зустрічі та заходи за участі психологів. Маріупольці навчалися знаходити внутрішні ресурси, дбати про себе та зміцнювати психологічну стійкість у непростих умовах сьогодення.

Психолог київського центру та психіатр медичного хабу «ЯМаріуполь. Здоров'я» долучилися до заходу «Сенси поряд! Віднайди свої! Дізнавайся! Піклуйся! Звертайся!». Учасники говорили про психосоціальну підтримку, особливості ментального здоров'я під час війни та принцип «рівний – рівному» у роботі з військовими й цивільними.

У Вінниці, Кропивницькому та Рівному також пройшли зустрічі з психологами центрів. Під час спілкування говорили про культуру підтримки, важливість розуміння власних емоцій та вміння зберігати внутрішню рівновагу навіть у складні періоди життя.

«Стійкість починається з простих речей – дозволити собі зупинитися, почути себе і знайти хоча б одну опору, яка тримає саме вас. Сенси поруч – у

щоденних діях, людях і підтримці», – зазначила психологиня вінницького центру Олена.

Психологиня рівненського осередку Анна поділилася простими, але важливими порадами для щоденної рівноваги:

«Варто робити короткі паузи протягом дня, не тримати переживання в собі, помічати маленькі приємні моменти та давати собі час на відпочинок. Саме такі кроки допомагають підтримувати ментальне здоров'я та поступово зміцнювати внутрішню стійкість».

Турбота про ментальне здоров'я, підтримка одне одного та вміння знаходити внутрішні ресурси допомагають залишатися сильними й рухатися вперед. Центри «ЯМаріуполь» створюють простір підтримки, довіри та турботи для маріупольців у різних містах України.

22.05.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/ochilnik-doneckoi-oda-vadim-filashkin-vidvidav-centr-pidtrimki-%C2%ABjamariupol%C2%BB-v-odesi>

Очільник Донецької ОДА Вадим Філашкін відвідав центр підтримки «ЯМаріуполь» в Одесі

Начальник Донецької обласної державної адміністрації Вадим Філашкін під час робочого візиту до Одеси відвідав центри підтримки «ЯМаріуполь», де ознайомився з роботою системи допомоги маріупольцям та жителям Донеччини, які були вимушені залишити свої домівки через війну.

Про діяльність мережі та ключові напрями підтримки доповів міський голова, начальник Маріупольської міської військової адміністрації Вадим Бойченко.

Сьогодні в Одесі підтримку через мережу «ЯМаріуполь» отримують близько 5 тисяч маріупольських родин. Центр працює як мультихаб комплексної допомоги – тут надають гуманітарну, юридичну та психологічну підтримку, допомагають із працевлаштуванням, перекваліфікацією та соціальною адаптацією.

За рішенням Донецької ОДА частина консультаційних послуг також доступна для переселенців із 29 громад Донеччини.

Під час візиту окрему увагу приділили роботі з ветеранами, військовими та їхніми родинами. Цьогоріч підтримку цього напрямку посилили завдяки міській програмі «Маріуполь з повагою до Вас», розробленій спільно з Донецькою ОДА та ветеранською спільнотою. Програма передбачає матеріальну, соціальну, медичну та реабілітаційну допомогу.

«У співпраці з Донецькою ОДА мережа “ЯМаріуполь” продовжує підтримувати наших людей. Саме через ці осередки нам вдалося зберегти громаду в екзилі та масштабувати допомогу для інших постраждалих громад

Донеччини. Окремий напрям – підтримка військових, ветеранів та їхніх родин», – зазначив Вадим Бойченко.

Своєю чергою Вадим Філашкін відзначив важливість роботи центрів підтримки для збереження соціальної згуртованості переселенців.

«“ЯМаріуполь” в Одесі – це простір, який став справжньою точкою опори для тисяч маріупольців, змушених залишити дім через війну. Тут не просто надають допомогу – тут повертають людям відчуття підтримки, спільноти й дому», – наголосив він.

Також делегація відвідала медичний хаб «ЯМаріуполь. Здоров'я», де працюють релоковані медичні заклади Маріуполя. Центр забезпечує первинну медичну допомогу, лабораторні дослідження, консультації вузькопрофільних спеціалістів, стоматологічні та діагностичні послуги, а також фізичну реабілітацію для дорослих і дітей.

У хабі функціонує спеціалізоване реабілітаційне відділення для пацієнтів після поранень, травм, інсультів та інфарктів. Відновлення супроводжує мультидисциплінарна команда фахівців.

За рік роботи медичний хаб надав понад 127 тисяч послуг. Із них:

- понад 53 тисячі – реабілітаційні та фізіотерапевтичні;
- більш ніж 14 тисяч – консультації вузькопрофільних спеціалістів;
- майже 12 тисяч – лабораторні дослідження;
- понад 7 тисяч – стоматологічні послуги.

Вадим Філашкін високо оцінив роботу медичного хабу та підкреслив важливість збереження медичного потенціалу Донеччини. Також він заявив про готовність підтримати подальше розширення центру та його реабілітаційних можливостей.

«Дякую команді “ЯМаріуполь” за щоденну роботу й людяність. Окрема вдячність начальнику Одеської ОВА Олег Кіпер та начальнику Одеської міської військової адміністрації Сергію Лисаку за підтримку наших людей та допомогу Донеччині. Саме така єдність сьогодні допомагає вистояти», – зазначив очільник Донецької області.

Мережа «ЯМаріуполь» сьогодні працює у 22 містах України та через мобільні офіси додатково охоплює 49 віддалених громад у 17 регіонах. До неї входять 21 центр «ЯМаріуполь», 8 побутових центрів, 5 медичних хабів, 4 центри родинної реабілітації та 4 об'єкти соціального житла.

Наразі комплексну підтримку через мережу отримують майже 70 тисяч маріупольських родин. Окремо консультаційну допомогу надають і жителям, які перебувають за кордоном – у 30 країнах світу.

22.05.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/82302/ci-nabori-ryatuyut-nam-zhittya-ta-ekonomlyat-koshti-pereselenka-pro-bezkoshtovni-nabori-produktiv-harchuvannya-vid-dnipra>

«Ці набори рятують нам життя та економлять кошти», – переселенка про безкоштовні набори продуктів харчування від Дніпра

У Дніпрі внутрішньо переміщені особи продовжують безкоштовно отримувати набори продуктів харчування. Таку допомогу українцям, які після 24 лютого 2022 року вимушено переїхали до Дніпра, впровадили у 2024 році з ініціативи мера Бориса Філатова. З початку цього року у місті вже видано понад 7560 продуктових наборів.

Вже втретє продуктовий набір отримує пані Світлана. Разом з родиною жінка переїхала до Дніпра з селища Покровське Синельниківського району.

«З жовтня минулого року ми виїжджали вже під обстрілами. У Дніпрі одразу стали на облік і почали отримувати допомогу від міста. Ці продуктові набори рятують нам життя, адже в родині працює лише чоловік. Я на пенсії і вдома опікуюсь сином та сестрою. Вони обидва з інвалідністю. Тут є необхідні продукти – каші, консерви, солодощі. Все смачно. Це значна допомога для нашої родини, завдяки якій ми можемо зекономити кошти. Дуже вдячні, що у Дніпрі не забувають про ВПО та допомагають, чим можуть», – говорить Світлана Мараховська.

У безкоштовний набір продуктів харчування входять м'ясні консерви 3-х видів, каші з тушкованим м'ясом, галети, джем, цукор, кава, чай, вермішель швидкого приготування, паштет та рибна консерва.

«Відповідно до Комплексної програми підтримки ВПО у Дніпрі отримати набори продуктів харчування можуть внутрішньо переміщені особи, які зареєстровані у нашому місті, мешкають у місцях тимчасового компактного проживання та відносяться до відповідних категорій. Серед них особи похилого віку, особи з інвалідністю, матері з дітьми, недієздатні особи та діти віком від 3-х до 18 років. Також такі набори ми видаємо тим ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах та обслуговуються у Дніпровському міському центрі соціальних служб. Щомісяця такі продуктові набори у Дніпрі отримують близько 2 тисяч внутрішньо переміщених осіб», – зазначила завідувачка сектору соціального захисту внутрішньо переміщених осіб управління у справах ветеранів та внутрішньо переміщених осіб департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради Юлія Крохмаль.

Також отримати набори продуктів харчування можуть і внутрішньо переміщені особи, які вперше звернулися за довідкою ВПО у м. Дніпрі, та проживають в місцях тимчасового проживання, але не належать до вказаних вище категорій. Їм така допомога надається одноразово.

Щоб отримати продуктовий набір, необхідно звернутись до управління соціального захисту населення за місцем проживання. Мати при собі паспорт, довідку ВПО, свідоцтва про народження дітей та (за потреби) документи про інвалідність.

20.05.2026

Київська міська рада

https://kyivcity.gov.ua/news/u_kiyevi_za_pershiy_kvartal_2026_roku_na_materialnu_pidtrimku_vpo_spryamovali_120 mln griven/

У Києві за перший квартал 2026 року на матеріальну підтримку ВПО спрямували 120 млн гривень

Наразі у столиці проживають 440 тисяч внутрішньо переміщених осіб (зокрема, більше 65 тисяч дітей та близько 76 тисяч людей старшого віку), з них із 2022 року – 260 тисяч осіб. Столиця продовжує розширювати доступ до соціальної підтримки, забезпечуючи ВПО можливостями, якими користуються кияни. Йдеться не лише про доступ до медицини та освіти, а й про широкий спектр міських програм допомоги. Так, за перший квартал 2026 року лише в межах міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на матеріальну підтримку ВПО спрямували близько 120 млн грн. Про це повідомила заступниця голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Марина Хонда.

«Для нас важливо, щоб люди, які через війну були змушені залишити свої домівки та починати життя заново, відчували підтримку міста. У Києві діє комплексна система допомоги, яка охоплює різні потреби – від підтримки родин із дітьми до програм для ветеранів, людей з інвалідністю та сімей загиблих Захисників і Захисниць. Ми прагнемо, щоб кожен знав: ці можливості існують і ними можна користуватися», – зазначила Марина Хонда.

Вона додала, що в межах програми «Турбота. Назустріч киянам» підтримка надається за різними напрямками.

Так, матеріальну допомогу малозабезпеченим мешканцям столиці на загальну суму 23,6 млн грн отримали майже 4 тисячі осіб. Ще 65,5 млн грн спрямували на безоплатне харчування для понад 21 тисячі дітей у школах і дитячих садках.

Крім того, компенсацією за пільговий проїзд у міському транспорті в першому кварталі 2026 року скористалися 38 тисяч осіб. На ці виплати місто спрямувало 15 млн грн.

Також діють інші види підтримки, зокрема щомісячна допомога дітям з інвалідністю, виплати особам з інвалідністю I групи, одноразова допомога багатодітним сім'ям, програми оздоровлення та відпочинку дітей із числа ВПО.

Окремий напрям підтримки передбачений за програмою «Підтримка киян-Захисників та Захисниць» для внутрішньо переміщених осіб із числа учасників бойових дій, які зареєстровані в Києві понад один рік.

«Ми системно працюємо над тим, щоб допомога була не точковою, а комплексною – особливо для людей, які найбільше цього потребують. Це і підтримка звільнених із полону, і реабілітаційні програми, і допомога дітям військових, і можливість отримати компенсацію за навчання чи за придбаний автомобіль», – додала Марина Хонда.

Серед програм підтримки для учасників бойових дій із числа ВПО:

- одноразова виплата у розмірі 45 тис. грн для звільнених із полону;
- матеріальна допомога неповнолітнім дітям і непрацездатним батькам загиблих, зниклих безвісти та тих, хто в полоні;
- компенсація вартості навчання до 25 тис. грн;
- безплатна фізична та психологічна реабілітація;
- оздоровлення та санаторно-курортне лікування;
- компенсація за відпочинок до 12 тис. грн на кожного члена сім'ї.

Також ветерани з інвалідністю I та II групи, які отримали ампутацію кінцівок під час захисту України та зареєстровані у Києві понад рік, можуть отримати компенсацію за придбання автомобіля: до 665 тис. грн – за новий автомобіль та до 320 тис. грн – за вживаний.

За підтримкою та консультацією можна звернутися до Київського міського центру комплексної допомоги внутрішньо переміщеним особам на лівому березі столиці. Тут можна отримати:

- індивідуальні консультації з будь-яких питань, що виникають під час переміщення;
- первинну юридичну допомогу;
- первинну психологічну підтримку;
- соціальний супровід;
- допомогу в оформленні або відновленні документів.

Крім того, можна відвідати культурні та освітні заходи.

Звернутися за консультацією щодо послуг Центру можна за номером: 050-879-78-66.

Додатково, у межах міських програм «Здоров'я киян» і «Громадське здоров'я» ВПО можуть отримувати дороговартісні медичні послуги, які оплачуються з бюджету міста. Сюди входять, зокрема, програми підтримки пацієнтів із хронічними захворюваннями, допомога для онкопацієнтів, високовартісні обстеження та реабілітаційні послуги. Таким чином Київ не лише забезпечує базові гарантії, а й надає розширені можливості для збереження здоров'я та якості життя людей із числа ВПО.

20.05.2026

Одеська обласна державна адміністрація

<https://oda.od.gov.ua/ua/news/peredbachiti-efektivni-mehanizmi-pidtrimki-ta-zabezpechiti-nalezni-umovi-dlya-vnutrishno-peremishhenih-osib-odne-iz-klyuchovih-zavdan-derzhavnoyi-politiki-v-umovah-voyennogo-chasu>

Передбачити ефективні механізми підтримки та забезпечити належні умови для внутрішньо переміщених осіб – одне із ключових завдань державної політики в умовах воєнного часу

Сьогодні в Одесі за участю начальника Одеської ОВА Олега Кіпера відбулося виїзне засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державного та місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб і громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Під час роботи обговорили питання використання бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, а також реалізацію комплексної стратегії підтримки ВПО.

Особливу увагу приділили підходам, які дозволять посилити координацію між органами влади та забезпечити ефективне використання ресурсів для підтримки людей, які були змушені залишити свої домівки через війну.

22.05.2026

Вінницька міська рада

<https://vmr.gov.ua/u-vinnytsi-komisiia-z-nadannia-zhytlovykh-vaucheriv-vid-derzhavy-prodovzhuie-rozhliadaty-zaiavu>

У Вінниці комісія з надання житлових ваучерів від держави продовжує розглядати заяви

У Вінниці продовжують розглядати звернення, подані через застосунок «Дія», від тих, хто має право отримати житловий ваучер на 2 мільйони гривень від держави. На розгляд спеціалізованої комісії надійшло вже 478 заяв, 22 з яких опрацювали на засіданні від 22 травня.

«Через застосунок “Дія” люди продовжують подавати заяви на отримання житлового ваучера. Сума становить 2 мільйони гривень на будівництво або купівлю власної домівки. Програма доступна для тих, хто є внутрішньо переміщеним, має статус учасника бойових дій або людини з інвалідністю внаслідок війни, з підтвердженням попереднього місця проживання на тимчасово окупованих регіонах та без іншого житла на підконтрольній Україні території», – пояснила заступниця міського голови Галина Якубович, яка є очільницею комісії.

На розгляд міської комісії надійшли вже 478 заяв, 10 з яких знаходяться на доопрацюванні. 418 звернень отримали схвальну відповідь, 28 людям відмовили через невідповідність умовам постанови. Також одна із заявниць, за її бажанням, була присутня на засіданні комісії, щоб отримати особисті роз'яснення.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

20.05.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/svit-potribno-zupiniti-natsionalistichni-tendentsii-u-polshchi-ta-zgadati-pro-rukh-solidarnosti-z-ukrainoyu-yakiy-buv-z-2022-roku-zhurnalist-patsevich>

Потрібно зупинити націоналістичні тенденції у Польщі та згадати про рух солідарності з Україною, який був з 2022 року, – журналіст Пацевич

У Польщі потрібно працювати над стримуванням зростання націоналістичних настроїв та повернутися до духу солідарності з Україною, який сформувався після початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році.

Про це розповів журналіст та засновник порталу ОКО.PRESS Пьотр Пацевич у проєкті Slawa.tv «Український фокус» на Еспресо.

«Я мав розмову з послом України в Польщі й з президентом Квасневським. Обидва сказали, що є різні поляки. Йдеться про те, щоб зупинити націоналістичні тенденції у Польщі й нагадати полякам про рух солідарності з Україною, який був у 2022-2023 роках. У 2023 році 83% поляків говорили про те, що потрібно приймати українських біженців з прифронтових територій, лише 11% поляків були проти. Сьогодні ж цифри змінилися, зокрема, 48% проти 46%. Є перевага, але лише 2%. Гадаю, що це демонструє загальну тенденцію, коли понад 50% поляків ідентифікують себе з українською програмою, але решта перестали з цим ідентифікуватись», – пояснив Пацевич.

За словами журналіста, Польща має поглиблювати співпрацю з Україною, адже після завершення війни саме Україна може стати однією з найпотужніших військових держав Європи

«Найгірше те, що ліберальні політики не вміють працювати з тими поляками, які будуть перспективи співпраці з Україною. Хочу наголосити, що саме це є найкращим політичним шляхом, який може обрати Польща. В той час, коли США дистанціюються від Європи, Україна, після завершення війни, буде найбільшою мілітарною потугою на європейському континенті. Відтак, з Україною потрібно співпрацювати, особливо Польщі», – додав він.

20.05.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/pharmacy/1169429.html>

Програма «Перезавантаження» УЧХ стартувала у Дніпрі

Програма «Перезавантаження» Українського Червоного Хреста (УЧХ) стартувала у Дніпрі.

«У травні в Дніпрі команда «Перезавантаження: розширення можливостей для працевлаштування» офіційно розпочала роботу. Це вже 12-й регіон України, де працює офлайн сервісний центр програми, допомагаючи тим, хто втратив роботу, хоче змінити професію чи отримати підтримку для розвитку власного бізнесу», – повідомив УЧХ у Фейсбучі у середу.

За словами координаторки програми Лідії Сисоєвої, дуже важливо, що «Перезавантаження» відкрилася саме у Дніпрі.

«Сюди приїздить багато людей із прифронтових територій, і їхня кількість постійно зростає. Я понад сім років працювала у сфері зайнятості й добре знаю: людям потрібно пропонувати щось дієве. Тому ми спеціально промоніторили ситуацію і відкрили ті курси, на які сьогодні є реальний попит на ринку праці, і за якими роботодавці готові наймати людей уже зараз», – зазначила Сисоєва.

Серед напрямів навчання можна обрати логістику, підприємництво, 3D-моделювання, малярські та штукатурні роботи, грумінг, кондитерську справу, надання соціальних послуг з догляду.

У межах програми учасники отримують повноцінний супровід на шляху до працевлаштування, який включає індивідуальну профорієнтацію, навчальні курси з актуальних навичок, психосоціальну підтримку, налагодження зв'язків із роботодавцями та підтримку ідей мікропідприємництва.

Участь у програмі можуть взяти внутрішньо переміщені особи (ВПО), зареєстровані в Дніпропетровській області, а також місцеві жителі, які належать до вразливих категорій населення – малозабезпечені родини, люди з інвалідністю, батьки-одинаки, багатодітні сім'ї, люди похилого віку, демобілізовані військовослужбовці.

З початку повномасштабної війни Дніпропетровська область стала одним із регіонів, що прийняли найбільшу кількість ВПО. Станом на сьогодні, за даними Дніпропетровської обласної військової адміністрації, у регіоні проживає понад 451 тисяча ВПО, серед яких люди старшого віку, люди з інвалідністю та родини з дітьми.

Регіональний ринок праці відчуває кадровий дефіцит у різних сферах – від технічних і ІТ-напрямів до сервісних та робітничих професій.

«Перезавантаження» – всеукраїнська ініціатива Українського Червоного Хреста, спрямована на підтримку людей у пошуку роботи та нових професій.

У Дніпропетровській області програму реалізують за підтримки Іспанського та Норвезького Червоного Хреста. Основним партнером є Інспекція з питань праці та зайнятості Дніпровської міської ради.

21.05.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1169798.html>

Питання переселенців, жителів ТОТ, захисту інфраструктури в Україні, дрони обговорили в перший день Globsec-2026

Теми захисту та відновлення української інфраструктури, здоров'я та реабілітації переселенців та громадян України, які проживали на тимчасово окупованих територіях, а також особливостей використання дронів в російсько-українській війні, розглядалися в четвер у перший день провідного безпекового форуму Globsec, який проходить у Празі.

Як передає в коментарі агентству «Інтерфакс-Україна» керівник Фонду «Відкрита політика» Ігор Жданов, який бере участь у конференції, у першій половині дня відбулася панельна дискусія «Збереження майбутнього України – турбота про наступне покоління».

Під час проведення заходу його учасники зазначили, що майже 2 млн молодих українців стали переселенцями, 1,5 млн залишаються на тимчасово окупованих територіях, а близько 700 тис були примусово депортовані до РФ, тому питання їхнього психічного та фізичного здоров'я та реабілітації має першочергове значення для майбутнього країни.

Від обговорення гуманітарних питань учасники безпекового форуму перейшли до дискусії про захист та відновлення критичної інфраструктури. На заході «Сталева модернізація: як Україна зміцнює західне обладнання», організованому Фондом «Сталевий фронт» Ріната Ахметова, експерти зазначили, що зараз промислові потужності безпосередньо впливають на виживання на полі бою, а створену в Україні систему оперативного зворотного зв'язку між командирами на передовій та важкою промисловістю ще не має жодна країна-НАТО.

Досвід дрової війни також був у центрі уваги експертної спільноти. Учасники круглого столу «Дрони, виявлення, оборона: співпраця в нову еру безпеки» зазначили, що внаслідок російсько-української війни безпілотники вийшли на перше місце в європейському порядку денному з питань безпеки.

Globsec – аналітичний центр у Центральній Європі та організатор щорічного Братиславського форуму, який з 2024 року проводиться в Празі.

22.05.2026

Интерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/political/1169998.html>

Міністр фінансів Польщі про українських біженців: Хочемо, щоб допомога була скерована саме до тих людей, які її потребують

Міністр фінансів та економіки Республіки Польща Анджей Доманьський заявляє, що країна хоче, щоб допомога була скерована саме до тих категорій українських біженців, які її потребують.

«Захист громадян України зараз такий самий, як для громадян Європейського Союзу. Ми залишаємо особливий захист для людей, які потребують цього захисту. Ми хочемо, щоб ця допомога була скерована саме до тих категорій людей, які її потребують», – сказав Доманьський на пресбрифінгу за підсумками 11-го засідання Українсько-Польської міжурядової комісії з питань економічного співробітництва в п'ятницю в Києві, відповідаючи на запитання агентства «Інтерфакс-Україна» щодо політики Польщі відносно перебування громадян України в країні після завершення 4 березня 2027 року дії тимчасового захисту.

Як повідомлялося, 5 березня в Польщі припинив свою дію Спецзакон про допомогу громадянам України від 12 березня 2022 року. Усі ключові механізми тимчасового захисту перенесено до системних законів, передусім до закону від 13 червня 2003 року про надання іноземцям захисту на території Польщі. Перебування бенефіціара тимчасового захисту визнається легальним до 4 березня 2027 року. Зазначається, що подальші рішення щодо продовження чи зміни режиму легального перебування громадян України на території Польщі належать до компетенції уряду Республіки Польща.

19.05.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/mvs-proponuye-suvorishi-normy-shchodo-osib-iz-tymchasovym-zahystom-8887033>

МВС пропонує суворіші норми щодо осіб із тимчасовим захистом

Проект змін до низки законів Міністерство внутрішніх справ оприлюднило в електронній бібліотеці законодавчих документів. Серед пропонованих змін – суворіші умови для призначення гуманітарної допомоги чи нові правила щодо реєстрації автомашин українців.

Але ні про скасування гуманітарної допомоги, ні про перегляд дозволів на перебування українців, як погрожували деякі політики, не йдеться. Також не йдеться і про обмеження підстав для надання тимчасового захисту, наприклад, чоловікам мобілізаційного віку чи прибульцям із умовно безпечних регіонів України, про що вже говорили в Євросоюзі.

Пропонується, зокрема, встановити «мінімальний стандарт активного підходу отримувача допомоги до забезпечення власних життєвих потреб». У разі ухвалення змін у нинішньому вигляді працездатні особи з тимчасовим захистом у віці від 18 до 65 років, за певними винятками (студенти віком до 26 років, вагітні жінки, особи з обмеженою самодостатністю і особи, які доглядають за ними, чи особи, які доглядають малу дитину), для того, щоб претендувати на гуманітарну допомогу, повинні будуть або легально працювати, або бути самозайнятими, або зареєстрованими як шукачі роботи.

Крім того, щоб претендувати на гуманітарну допомогу, особа з тимчасовим захистом повинна буде фізично перебувати на території Чехії принаймні 16 днів протягом календарного місяця, за який по цю допомогу звертаються.

Ще одна пропонована зміна стосується оплати медичного страхування біженця чеською державою. Для осіб із тимчасовим захистом у віці від 18 до 65 років після завершення перших 90 днів від отримання тимчасового захисту медстрахування оплачуватиметься тільки тим, чиє обмеження самодостатності сягає принаймні рівня 2 за чеським законодавством, підтвердженого чеським Інститутом оцінки стану здоров'я, а також особі, яка за таким біженцем доглядає. Наразі ступінь непрацездатності, необхідний для оплати медстрахування державою, конкретно не визначений.

Відповідно до законопроекту, мають з'явитися нові підстави для втрати тимчасового захисту в Чехії – перебування поза межами шенгенського простору протягом більш ніж 30 днів або видворення з Чехії за кримінальним чи адміністративним правом.

Чеські посвідчення особи подорожнього чи «паспорт іноземця» особам із тимчасовим захистом, як і особам із візою толерантності, видаватися в принципі не будуть; нині чинна норма передбачає таку можливість у разі, якщо іноземець доведе, що не може отримати закордонний паспорт у країні походження з незалежних від нього причин.

Для біженців має бути повністю скасована можливість звільнення від сплати збору за нострифікацію іноземних документів про освіту; нині таке звільнення діє протягом перших 12 місяців від отримання тимчасового захисту.

Ще суворішими мають стати і умови отримання спеціального дозволу на довгострокове перебування. Пропонується запровадити нову вимогу – відсутність заборгованості зі сплати податків.

Значні зміни для автомобілістів

Значні зміни пропонуються щодо реєстрації автомобілів українців, які перебувають у Чехії. З одного боку, автомобілі, що нині їздять на українських номерах, відповідно до пропозиції, можна буде з початку 2027 року записати до загального чеського реєстру транспортних засобів; нині вони мають бути записані до спеціального реєстру (точніше, взяті на облік – evidence) українських авт. У цьому нинішньому спецреєстрі нині обліковано близько 28,5 тисяч українських автомобілів.

Із початку 2028 року особам із дозволом на перебування в Чехії на термін понад 90 днів, тобто і особам із тимчасовим захистом, керувати автомобілем із українськими номерами має бути заборонено. Виняток має тривати перші шість місяців від отримання такого дозволу, тобто і тимчасового захисту.

Внесення авто до чеського реєстру означатиме також необхідність оформити на нього чеські номери, а також регулярно здійснювати його технічний огляд, що нині не вимагається.

Із іншого боку, особам із тимчасовим захистом чи візою толерантності має відкритися можливість реєструвати в чеському реєстрі на своє ім'я і автомобілі на чеських номерах. Зараз це практично неможливо.

Чинність закону в разі його ухвалення пропонується з 1 січня 2027 року, за винятком «автомобільної» і «соціальної» частини щодо гуманітарної допомоги, які мали б набути чинності з 1 січня 2028 року. Офіційна мета документу, заявлена в його назві, – «далі зміцнити безпеку Чеської Республіки».

Законопроект розглядатимуть прискорено, без збору зауважень

Про такий проект закону говорив у понеділок прем'єр-міністр Чехії Андрей Бабіш (ANO). За його словами, уряд має обговорити його вже наступного тижня.

При цьому цей законопроект не буде проходити стандартну процедуру збору зауважень від інших урядових відомств – про виняток із цієї процедури було домовлено на засіданні ради урядової коаліції партій ANO, SPD і „Motoristé sobě“.

Як заявив із цього приводу міністр внутрішніх справ Лубомір Метнар (висуванець партії „Motoristé sobě“), який і підготував документ, «законопроект реагує на досвід останніх років і на нинішню безпекову ситуацію в Європі».

«Нашою метою є мати чіткі, виконувані і справедливі правила перебування іноземців і водночас дієві інструменти проти зловживання системою», – наведено слова міністра в пресрелізі МВС.

Законопроект розкритикував як зайвий директор Організації допомоги біженцям Мартін Розумек. «Українські біженці, по суті, вже зараз своїми податками і зборами «годують» усіх чеських безробітних і людей із інвалідністю і, за статистикою, становлять не більший безпековий ризик, ніж чеські громадяни», – сказав він агентству ČTK.

Станом на ніч із неділі на понеділок у Чехії було зареєстровано понад 386 тисяч осіб із тимчасовим захистом у зв'язку з війною Росії проти України. Цього року «виявили інтерес», за офіційною термінологією, до отримання спеціального дозволу на довгострокове перебування 56,5 тисяч із них. Минулого року більш ніж із 80 тисяч біженців, які «виявили інтерес» до отримання цього дозволу, змогли виконати всі суворі вимоги лише понад 15 тисяч із них.

24.05.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayinski-bizhentsi-skorochennya-dopomohy-chekhiya/33761200.html>

Чехія змінює правила для біженців: що чекає на українців?

Міністерство внутрішніх справ Чехії пропонує змінити правила тимчасового захисту для українських біженців. Для отримання фінансової допомоги українцям доведеться доводити свою «активність» – працювати, вести бізнес або перебувати на обліку в центрі зайнятості, пишуть чеські медіа. Також серед запропонованих змін можуть бути обмеження на отримання виплат для тих, хто проводить у Чехії менше за 16 днів на місяць, та нові правила державного медичного страхування.

У МВС Чехії пояснюють: таким чином хочуть запобігти можливим зловживанням соціальною системою. Водночас медіа зазначають, що нововведення не мають торкнутися вразливих категорій населення.

Як ці зміни можуть вплинути на життя українців і як змінилося ставлення чехів до мігрантів – про це проєкт Радіо Свобода «Ти як?» поспілкувався з Ільнарою Дудаш. Ільнара є представницею української діаспори в Комітеті з питань національних меншин при уряді Чеської Республіки та з 2014 року займається розвитком української громади у Брно й Південно-Моравському краї, координує культурні, освітні та соціальні проєкти для українців у Чехії.

– Чеський уряд, за зверненням прем'єр-міністра Андрея Бабіша, готує зміни до законодавства щодо українських біженців. Мігрантів, за даними чеських медіа, хочуть перевести на загальну систему соцвиплат, яка діє для громадян Чехії. Як саме ці зміни можуть відобразитися на житті біженців з України?

– Загалом мені здається, що та система, яка зараз налаштована для українських біженців, є гіршою, ніж загальна система соцвиплат. Тому, якщо Бабіш таке сказав, то ми, звичайно, тільки підтримуємо це.

Українці отримують пільги, коли приїжджають, у них є певний період, і потім пільги отримують лише люди, які належать до вразливих категорій населення. Це студенти або матері, які доглядають за дітьми. І ці пільги не є сильно високими. Це в районі просто кількох тисяч чеських крон.

Якщо б українців допустили до загальної соціальної системи Чехії, то такі пільги були б набагато вищими, і отримати їх було б набагато простіше. Там є, наприклад, допомога в скруті, є пільги для батьків. Там набагато більше можливостей отримати фінансову підтримку.

– За інформацією чеських медіа, нові зміни можуть ухвалити вже до кінця травня. Як швидко українці відчують ці зміни на практиці?

– Я реально переконана, що цього не станеться до кінця травня. Тому що вірю в те, що, навіть незважаючи на те, що влада в Чеській Республіці

змінилася, країна все ж таки залишається правовою. І щоб вводити подібні речі та подібні зміни, потрібно більше часу. Тому якийсь час у нас, безперечно, є.

Я бачу тенденції і слухаю те, що говорить, зокрема, навіть не стільки Бабіш, скільки, наприклад, Томіо Окамура (спікер парламенту – ред.) – хоче скасувати всі пільги. Я знаю, що вони говорять про те, що українці користуються пільгами. На жаль, такі випадки є, але все ж таки вони поодинокі. Ми не повинні забувати, що в Чехії живе майже 400 тисяч осіб з тимчасовим захистом. І більшість – це діти, студенти і пенсіонери. Тобто це люди, які не зможуть забезпечити своє перебування тут. І також варто зазначити, що більше половини українців працюють і сплачують податки.

І незважаючи на те, що міністр праці та соціальних справ скасував, а потім знову оновив статистику щодо позитивного внеску українців до чеського бюджету, говорити про пільги і про зловживання ними українцями безпредметно. Я не хочу, щоб це звучало так, що ми погоджуємося з будь-яким використанням пільг, тому що це не так. Насправді ми завжди закликаємо українців до того, щоб вони поводитися в рамках закону.

І якщо хтось думає, вважає, що якщо він надурить країну і йому за це ніколи нічого не буде, то це не так. Рано чи пізно все одно це буде виявлено. І хотілося б, щоб кожен розумів, що своїми кроками він впливає не лише на свою власну репутацію, а й на репутацію всієї української громади в Чеській Республіці.

– Якщо говорити про «зловживання» соціальними виплатами: ви бачите реальні масштаби цієї проблеми чи це радше політична риторика?

– У мене немає доступу до цієї інформації. Те, що я вчитала, наприклад, на Seznam.cz, – там говорилося, що зараз є 33 провадження щодо українців. Ви розумієте, що 33 провадження, порівняно з 383-тисячним населенням – це насправді навіть не відсоток. Це дуже маленька кількість. Навіть якщо ми будемо припускати, що 33 провадження – це ті, які були викриті, то все одно я вважаю, що переважна кількість українців, дуже великий відсоток, навпаки, живе за правилами.

Насправді питання криміналітету і зловживання соціальною допомогою – це той аргумент, який дуже часто використовується політиками щодо українців. Що робить Окамура? Він говорить про дуже загальні теми(наприклад, у Чехії стало забагато українців і мешканці Праги нарікають на це, заявляв, що країна надає захист людям, які порушують закон і вдають, що він не поширюється на певну привілейовану групу, підтримує припинення пільг і тимчасового захисту, бо українці зловживають соцдопомогою, стверджував, що нібито автобусним транспортом «з України до Чехії контрабандою ввозять різні товари, зокрема військові та збройові, тут працює величезна кількість недобросовісних перевізників» – ред.), які могли б викликати страх у своїх виборців. І йому, на жаль, це вдається. І він, на жаль, це робить не лише щодо українців, а й щодо інших меншин. Зараз, наприклад, ми бачимо, що відбувається в медійному просторі в Чехії щодо судетських німців...

– Водночас чеські експерти та соціологи пропонують запровадити державну допомогу після народження дитини для українок у Чехії. Що ви думаєте про цю ініціативу?

– Я вважаю, що це дуже корисно – запровадити підтримку для жінок, які можуть народити. Тому що, по-перше, це корисно не лише для самих жінок, а й для чеського суспільства загалом.

Як ми знаємо, минулого року, за статистикою, в Чехії народилося лише 77 600 дітей. Це насправді найнижчий показник в історії Чехії. Якщо дивитися на розвиток демографічної складової, то Чехія, якби не було українців, то мала б лише за минулий рік мінус 35 700 своїх громадян.

Це насправді величезний спад. Як вказує Eurostat у прогнозах до 2100 року, в Чехії кількість населення без мігрантів знизиться майже на 3,5 мільйона людей. Це дуже велике число. І якщо все ж таки Чехія буде підтримувати мігрантів, то тоді населення все одно знизиться, але не знизиться таким великим чином.

А те, що Чехія могла б допомагати українським матерям, може вплинути дуже позитивно саме на демографічний стан у самій Чехії. Я дуже сподіваюся, що чеські політики це зрозуміють. І я думаю, що переважна більшість із них це навіть і розуміє. На мою думку, це просто інвестиція у власне майбутнє. Тому я тільки за.

І ще хотіла сказати, що, по суті, за статистиками, які видає статистичний уряд, зараз одна з найменших народжуваностей у Чехії – саме серед українських жінок. І це повністю зрозуміло. Я не думаю, що, причина лише в тому, що партнери цих жінок залишаються в Україні. А причиною є і фінансовий стан, і взагалі підвищений стан, у якому перебувають біженці на території Чехії.

І ніхто, по суті, не дуже розуміє, що буде відбуватися в майбутньому. Так, Чехія все ж таки має оцей *zvláštní dlouhodobý pobyt* (спеціальний довгостроковий дозвіл на проживання – ред.). Але він настільки високопороговий, настільки недоступний, особливо для молоді. Наприклад, молоді жінки, яким, скажімо, до 25 років, які або закінчують університет, або щойно закінчили. Для них прийти і відповідати вимогам, які встановив уряд, – це нереально, просто нереально. Взагалі для будь-якого студента це нереально.

– Чи не виникає в суспільстві суперечність, коли, з одного боку, скорочують допомогу, а з іншого – запроваджують нові виплати для матерів?

– Звичайно. Тут дуже багато парадоксів. З одного боку, просто Окамура кричить, що він заборонить в'їзд усім українцям (чеський політик заявляв, що українці регулярно їздять в Україну у відпустку і «цих українців тут занадто багато, і ми повинні з цим щось робити» – ред.). З іншого боку, влада схвалює закон і підвищення квот для в'їзду, наприклад, людей із Філіппін. Просто щоб розуміти: наприклад, минулого року ця квота була 2,5 тисячі, цього року – 10 тисяч, і говориться про те, що підвищення цих квот надалі зростатиме.

Це такий парадокс, бо всі розуміють, що, наприклад, рівень безробіття зараз в Чехії – на рівні 3%. І всі розумні аналітики, і всі люди, які хоча б трішки розуміються на цьому, розуміють, що без українських біженців і без українських мігрантів економіка дуже знизиться.

Але одночасно владні структури, політики говорять про те, що будуть забороняти в'їзд новим мігрантам або ускладнювати перебування мігрантам, які вже тут перебувають.

Не парадокс це? Парадокс, звичайно. І тут також Бабіш яскраво говорить про те, що він намагатиметься максимально робити все для того, щоб підвищилася народжуваність. Окей, якщо ви хочете, щоб, наприклад, українські жінки також народжували, то дайте можливість стати громадянами цим дітям. Чи дайте можливість перебувати стабільно тут цим матерям, щоб потім вирости, скажімо, і чеські громадяни. Я нічого поганого не вбачаю в тому, щоб люди мали, наприклад, і подвійне громадянство. І тут дуже багато різних тем, які просто не відповідають тому, що дійсно відбувається в цій країні.

– Спікер парламенту Томію Окамура заявив, що майже дві третини чехів вважають українців «проблемними» через кримінальність, агресію та «неприспосованість». Ці заяви відповідають реальній ситуації, яку ви бачите в суспільстві?

– Добре, давайте почнемо з кримінальності. Статистики говорять, що у 2024 році було 3800 проваджень щодо українців у Чеській Республіці. Насправді це становить приблизно 0,7% від кількості українці, які перебувають у Чеській Республіці. Якщо говорити про відсоткову кількість проваджень ще в 2021 році, то вона становила 0,87%. Тобто ми бачимо, що кримінальність серед українців, навпаки, падає, а не зростає.

Якщо подивитися на статистику, скільки українців перебуває в Чеській Республіці, то це плюс-мінус 5,3%. Щодо відсотка проваджень, то це плюс-мінус 5%. Ми бачимо, що рівень кримінальності відповідає плюс-мінус тому рівню, який загалом є в Чеській Республіці. І що українці на кримінальність взагалі жодним чином не впливають. Я не хочу, щоб це прозвучало так, що українці взагалі без плям. Звичайно, як і в будь-якому суспільстві, є люди, які порушують закони. Але хочу сказати, що у відсотковому співвідношенні це повністю відповідає чеському суспільству.

І знову-таки, мені здається, що тут дуже добре маніпулюють цифрами. Тому що, звичайно, якщо ми говоримо про кримінальність 5% українців, то 5% із 400 тисяч – це набагато більша кількість, ніж, наприклад, 5% із 50 тисяч. Я не маю точних цифр, скільки було українців у 2021 році, ще перед початком повномасштабної війни. Але це зростання кількості кримінальних проваджень за участі українців – природне з урахуванням того, що зростає і кількість самих українців у Чехії.

Друге питання полягало в тому, що Окамура сказав, що більше 60% українців є проблематичними. На мою думку, у цьому дослідженні було трішки неправильно поставлене саме запитання. Але Окамура у своєму дописі

вже взагалі не говорить про інші речі. Він не говорить про те, що більше двох третин чехів вважають, що українці – хороші робітники і працюють на посадах, на яких не можуть працювати чеські громадяни. Цього він уже там не говорить. І він, наприклад, не вказує інші дослідження, які показують, що у співжитті, де не йдеться прямо про проблематику української меншини, більше 55%, навпаки, оцінюють це позитивно.

І подивіться також, що в цьому дослідженні, на яке він посилається, переважна більшість людей просто відповідає, що вони вважають проблематичним співіснування з українцями, тому що Чехія надає дуже багато соціальних пільг. Ще раз повторюю те, що говорила раніше: статистика показує абсолютно інші числа. Аналітики також говорять про зовсім іншу ситуацію і зовсім іншу картинку. І я вважаю, що це лише наслідок цієї політичної дезінформації та дезінтерпретації реальних фактів.

– Чи, на вашу думку, достатньо українська громада та сама Чехія працюють над інтеграцією біженців у чеське суспільство – вивченням мови, культури, правил?

– Мені здається, що будь-яка інвестиція в ці процеси є бажаною. Я просто бачу, що зараз уже немає такого інвестування саме в інтеграційні процеси з боку чеських урядів, чеської влади. Скорочується фінансування курсів чеської, рекваліфікаційних курсів для біженців загалом. Це однозначно має великий вплив. Чи достатньо влада робить? Зараз – ні, на мою думку. Чи достатньо робить сама громада? Ми намагаємося.

Ми справді намагаємося в рамках наших можливостей. Мені здається, не лише в Брно – бо я говорю безпосередньо про Брно, – а й про інші організації та інші міста. У Празі існує багато українських організацій, якими керують українці, які надають багато різних класних послуг, включно з курсами чеської мови для українців. Те саме – і в Оломоуці, і в Пльзені, і в інших містах.

Ми реально намагаємося, але водночас я також бачу трішки і таку проблему: мені здається, що ми, українська громада, мали б бути ще більш консолідованими. І що, зокрема, зараз, у тому стані, коли ми не маємо такої великої підтримки, порівняно, наприклад, із 2022 чи 2023 роками, нам варто більше про це говорити і показувати свої потреби.

Тому що ми, українська громада, якимось звикли мовчати. І зараз багато хто каже нам: «Не нагадуйте про себе, не просіть, не говоріть». Я вважаю, що це неправильно, що нам треба про себе нагадувати, треба про себе говорити більше і ще більше долучатися до процесів. Нехай це буде просто на якомусь локальному рівні, а якщо на владному – то це ще краще. Але не боятися про це говорити, тому що це реально дуже важливо.

Я би ще дуже хотіла наголосити на тому, що насправді українська громада є дуже сильною. Можливо, це і викликає страх у певних політичних сил, бо якщо ми будемо консолідованими, сильними, структурованими і наполегливими, то зможемо легко конкурувати в майбутньому із сучасними політичними силами.

– Чим сьогодні займається «Українська ініціатива Південної Моравії» та «Український центр у Брно»? З якими проблемами українці звертаються до вашої організації найчастіше?

– Українська ініціатива була заснована у 2014 році, на тлі тодішніх подій Євромайдану в Києві. Спочатку ми займалися суто гуманітарними речами: збирали гроші, речі, ліки, відправляли їх в Україну. З часом ми почали займатися презентацією української культури і, наприклад, поєднанням українських регіонів з чеськими регіонами на політичному рівні.

Ми відкрили суботню школу, запровадили українські дні в Брно, тиждень українського кіно. За допомогою посольства України в Чехії ми реставрували пам'ятник українським воїнам. Власне, займалися речами культурно-презентаційного характеру, але коли почалася війна, то ми з командою зрозуміли, що можемо бути найбільш корисними саме новоприбулим людям, щоб вони могли легко зорієнтуватися в чеському середовищі.

Ми одразу запустили курси чеської мови, супровід, переклади, дитячі групи. Потім відкрили курси української мови – спочатку для українців, а потім і для іноземців, і досі їх пропонуємо. До нас долучилися декілька психологів, і ми відкрили секцію психологічної підтримки.

Головне, що наш український центр став таким українським центром, де ми також підтримуємо культуру. У нас відбуваються різні воркшопи, мають доступ до нашого центру музичні колективи, такі як фольклорний колектив «Купава», дитячий колектив «Співаночки», академічний хор «Відродження». Ми надаємо приміщення також для використання українському «Пласту». Суботня школа також у нас функціонує.

Я говорила спочатку про речі, які були від самого початку, але зараз у нас є курси чеської, воркшопи, гуртки для дітей, курси української мови, у нас функціонує українська бібліотека, де можна позичити українські книжки. У нас ще є секція для пенсіонерів, де головною складовою є курси чеської мови, але насправді ми дуже добре усвідомлюємо, що це, скоріше, час для соціалізації, бо вони приходять на чеську мову, а потім сидять ще дві години, чаюють і просто розмовляють.

Коли місто надавало нам приміщення, ми просили його на короткий період, але я би дуже хотіла, щоб український центр функціонував і в майбутньому. Бо якщо говорити про кількість чи відсоток українців у Брно, то це близько 7%. Мені здається, що це доволі багато людей, і такий громадський центр має право на існування.

– Наскільки великим є запит на мовні курси, переклади та допомогу з інтеграцією?

– Загалом, якщо говорити про курси чеської мови, то попит не спадає – він реально високий від самого початку і до сьогодні. Єдиний мінус у розвитку цієї послуги – це те, що у 2022-2024 роках ми мали фінансування від уряду, надавали ці курси безкоштовно. Зараз фінансування немає, тому курси стали платними, і ми маємо певні обмеження щодо кількості відкритих груп. Але,

попри це, дуже високий попит. Зараз ми бачимо великий попит на курси чеської мови для дітей і готуємося восени також відкрити наступну серію курсів.

Щодо попиту на курси української мови, то він не настільки великий, як на курси чеської мови, але, тим не менш, у нас є близько 20 студентів у декількох курсах, і мені здається, що це дуже класно. Я особисто дуже пишаюся тим, що ми можемо навчати іноземців української мови. І мене завжди тішить, коли прийде хтось і каже: «Я хочу вивчати українську мову». Це просто чудово.

– Чи відчуваєте ви останнім часом більше тривоги серед українців у Чехії через політичні заяви та можливе скорочення підтримки?

– Звичайно, відчуваю. Але незважаючи на той образ і ту риторичку, яку ми зараз чуємо щодня в різних медіа щодо українців, то якщо ви вийдете на вулицю, то реальне життя відрізняється від медіального життя. Не хочу говорити, що немає ненависті, бо вона є, як би там не було. Але якщо ви хочете реально відчути підтримку, то закрийте фейсбук, в першу чергу, і вийдіть на вулицю. І це, мені здається, дуже важливо.

Але тривога є. І це дуже зрозуміло. Тому що ми бачимо, що риторика змінюється. Ми бачимо, що політики говорять дуже радикально про українців. Це ж нікого не потішить, однозначно. І, плюс, мені здається, що реально величезний вплив має й те, що досі немає інформації, взагалі немає жодних новин про те, як розвиватиметься ситуація з тимчасовим захистом. Це, як на мене, впливає найбільше.

За даними МВС Чехії, станом на травень 2026 року статус тимчасового захисту в країні мають 386 037 українців.

- Більшість з них – жінки (54%), а майже 22% становлять діти. Ще понад 17 тисяч – люди віком 65+.
- Найбільше українців проживає у Празі – 101 502 особи, тобто фактично кожен четвертий.
- Водночас станом на кінець березня у Чехії працювали 374 400 українців.

24.05.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-aktsia-proty-trudovoi-mihratsii-lviv/33763792.html>

Акція проти трудової міграції в Україні відбулася у Львові

Мирна акція проти трудової міграції в Україні під назвою «За українців на ринку праці замість міграції» відбулась у Львові 24 травня, повідомляє кореспондентка Радіо Свобода.

Подія була малочисельною, її гаслом стали слова Дмитра Донцова: «Панувати не над кимось, а на своїй землі». Також учасники тримали плакати

– «Українці мають бути в пріоритеті», «Наші рідні воюють не за таку Україну».

За словами однієї з організаторок акції Юлії Чубаревої, яка є авторкою петиції проти трудової міграції та за пріоритет українцям на національному ринку праці, мета акції – показати владі, що «ми проти політики завезення трудової міграції і за те, щоб повертати українців з-за кордону, щоби надавалася робота ВПО, ветеранам».

Учасники наголосили, що українці повинні мати пріоритет на українському ринку праці, а майбутнє України має будуватися насамперед навколо українських громадян. Вони закликали владу вести суспільний діалог у питанні трудової міграції.

Петиція набрала 25 тисяч голосів, повідомила Чубарева. Суть вимоги до влади – розробити та впровадити Державну стратегію захисту національного ринку праці, що передбачав би пріоритетне бронювання громадян України та залучення діаспори замість іноземної міграції. Також її текст закликає «відмовитися від політики масового залучення іноземців» та запровадити «жорсткий інтеграційний фільтр для іноземців».

На акції у Львові її учасники привертали увагу саме до вимоги залучати українців зсередини країни і з діаспори, щоб забезпечувати потреби на ринку праці. До прикладу, французький волонтер, співорганізатор акції Ніколя Амбер, який проживає у Львові, припускає, що українцям, які живуть за кордоном, можна пропонувати бронювання в разі працевлаштування.

«Поки що такого механізму не існує і це те, що ми пропонуємо у нашій петиції. Ми не є расистами, ми не проти індусів чи мігрантів, ми за те, щоб українці мали перевагу по всій країні і мені, як французу, це дуже важливо, бо хочу, що в Україні були переважно українці. Стосовно того, що нам закидають, що це російське ІІСО. На початку року ми дізнались, зокрема, Росія використовує мігрантів на кордоні з Польщею з метою дестабілізації Польщі і Європи загалом. Чому, коли нам закидають у медіа про російське ІІСО, не розглядають з боку Росії дестабілізацію неконтрольованої міграції?» – каже Амбер.

Він закликав українців не повторювати помилок Франції, куди приїхали й залишилися там багато трудових мігрантів – це, за його словами, спричинило «чимало проблем, зокрема розпад культурної єдності».

23 травня у Львові теж відбулась малолюдна акція проти трудової міграції, яку організували львівські організації «Правої молоді» і «Правого сектора». Їхніми гаслами були: «Україна для українців», «Ні міграції – збережи націю», «Поки українці воюють, робочі місця віддають іноземцям».

Зараз за кордоном нараховується майже 6 мільйонів українських біженців. Ще 5 мільйонів є військовими, 900 тисяч з яких – на дійсній службі, підрахували аналітики GlobalFirepower. Це посилює брак робочих рук. На цьому тлі в соціальних мережах останнім часом поширюються дискусії про ймовірні загрози трудової міграції.

За заявою Центру протидії дезінформації при РНБО, поширення цих заохочує Росія – центр повідомив про фіксацію масового поширення контенту на цю тему в соцмережах з метою «спровокувати внутрішні конфлікти».

21.05.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/news/optimistychnyy-trend-v-ukraini-vpershe-z-2022-roku-zafiksuvaly-menshe-vyizdiv-za-kordon-nizh-vizdiv>

«Оптимістичний тренд». В Україні вперше з 2022 року зафіксували менше виїздів за кордон, ніж в'їздів

В Україні вперше з 2022 року зафіксовано більше в'їздів громадян з-за кордону, ніж виїздів. Про це розповіла голова ДМС Наталія Науменко в інтерв'ю Главкому.

Вона зазначила, що ДМС для оцінки міграційної динаміки ґрунтується на даних Держприкордонслужби про кількість перетинів кордону. І оскільки одна людина може перетинати кордон кілька разів на рік, дані демонструють загальний тренд міграційного руху, а не точну кількість мігрантів, додала Науменко.

«І цей тренд цього року ми бачимо оптимістичний – починається повернення українців. Ще у 2025-му сальдо перетинів державного кордону громадянами України було від'ємним: 14,77 млн в'їздів проти 16,13 млн виїздів (тобто виїздів було більше на 1,36 млн, ніж в'їздів). Проте у січні-квітні 2026 року тенденція змінилася: виїздів – 4,169 млн, в'їздів – 4,186 млн. Хай і не набагато – на 17 000, але це перший період позитивної динаміки перетинів кордону від початку повномасштабної агресії», – заявила вона.

Глава ДМС водночас зазначила, що для точнішої оцінки потрібно дочекатися даних за перше півріччя 2026 року.

Науменко вважає, що чинниками, які вплинули на кількість в'їздів, стали стабілізація енергетичної ситуації, поступове виснаження ресурсів за кордоном у частини громадян та програми країн Євросоюзу для добровільного повернення українців до України.

Директорка Інституту демографії і соцдосліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук Елла Лібанова вважає, що в Україні кадрів не вистачає уже зараз і в майбутньому знадобиться залучення мігрантів. У такому разі, на її думку, потрібно буде вибудувати правильну міграційну політику, зокрема щоб українські біженці «не відчували себе відрізаними й непотрібними на Батьківщині».

У проєкті довгострокової стратегії економічного розвитку України вказано, що одним із пріоритетів є створення умов для повернення щонайменше 3,1 млн українців, які були вимушені залишити країну через війну.

22.05.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/nedvizhimost/news/naydeshevshi-kvartyry-v-kyievi-pidtiahnulysia-do-planky-2-mln-hrn-z-chym-tse-poviazano>

Найдешевші квартири в Києві підтягнулися до планки 2 млн грн: з чим це пов'язано

На вторинному ринку Києва почали дорожчати квартири економкласу. Ріелтори пов'язують зростання цін із запуском програми «Житло для ВПО з ТОТ», яка є частиною «Відновлення». Можливість для бронювання коштів під ваучери відкрилась 1 травня 2026-го.

Програма є важливою, бо має найвигідніші умови для розв'язання житлового питання для внутрішньо переміщених осіб. Кількість ВПО, лише за офіційними даними Мінсоцполітики, становить 4,6 млн осіб. На першому етапі на участь у програмі подано понад 39 000 заяв, повідомили LIGA.net у Міністерстві розвитку громад та територій.

Житловий ваучер – це електронний документ-гарантія від держави, що надає суму 2 млн грн на придбання житла. Оскільки механізм реалізації передбачає цільове використання коштів, зайву суму зняти не вдається, пояснюють ріелтори. Це призвело до зростання цін у сегменті найдешевшого житла.

«Увесь економклас, що продавався раніше за \$30 000–35 000, підтягнувся до планки 2 млн гривень, тобто \$40 000–45 000», – пояснює і директорка АН Dodomi Ірина Шапка. У Києві і так дефіцит невеликих квартир. «Тож усе, навіть те, що було маленьке, кривеньке, зараз буде продано за 2 млн грн», – додає ріелторка.

Вплив житлових ваучерів активізував попит і привів до зростання кількості угод, пояснює і власник LevelGroup Максим Клименко.

«Це відчутно особливо у сегменті доступного житла на вторинці. Через появу великої кількості покупців з сертифікатами та ваучерами зріс попит на готові квартири з документами – насамперед на однокімнатні квартири й об'єкти у бюджеті до \$50 000–70 000», – наголошує він.

Водночас, за його словами, поступово починає виникати дефіцит доступного житла, що й створює додатковий тиск на ціни. Продавці квартир уже почали підвищувати прайси. «Власники вже додають до вартості від 3000 до 10 000 грн», – додає він.

Загалом, за словами Ірини Шапки, ця програма більше розрахована на регіони – держава стимулює рівномірне розселення ВПО у різних областях. Утім, на думку Шапки, переважно пріоритетними для власників ваучерів будуть безпечніші регіони, але з помірною ціною – це Івано-Франківськ, Тернопіль, Луцьк, Рівне.

19.05.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/shho-bude-z-ukra%dl%97ncyami-u-polshhi-pislya-2027-roku-yak-zberegiti-legalnijj-status/>

Що буде з українцями у Польщі після 2027 року? Як зберегти легальний статус

Польща продовжила дію тимчасового захисту для громадян України до 4 березня 2027 року. Відповідне рішення підтвердили польське Міністерство внутрішніх справ та адміністрації, а також Управління у справах іноземців.

Після цієї дати українцям, які планують залишитися в країні, потрібно буде переходити на інші форми легального перебування – зокрема через роботу, навчання або отримання карти побиту.

Наразі українці зі статусом UKR можуть легально проживати та працювати у Польщі без додаткових дозволів. Водночас польська влада наголошує, що після завершення тимчасового захисту автоматичного продовження цього статусу не передбачено. Одним із основних шляхів легалізації стане оформлення тимчасової або постійної карти побиту. Для цього необхідно мати підставу – офіційне працевлаштування, ведення бізнесу, навчання чи возз'єднання сім'ї.

Уряд Польщі також посилив вимоги до збереження статусу UKR. Згідно з офіційними роз'ясненнями, його можуть втратити особи, які виїхали з Польщі більш ніж на 30 днів, отримали інший тип дозволу на проживання або оформили тимчасовий захист в іншій країні ЄС. Крім того, українці, які реєстрували PESEL UKR без закордонного паспорта, повинні підтвердити свою особу до 31 серпня 2026 року, інакше статус буде анульовано.

20.05.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/poland/z-chervnya-budut-novi-umovi-priznachennya-800-plyus-dlya-ukra%dl%97nciv-u-polshhi-chastina-zayavnikov-vtratit-viplati/>

З червня будуть нові умови призначення 800 Плюс для українців у Польщі. Частина заявників втратить виплати

Уряд змінює правила програми 800 Плюс. З наступного розрахункового періоду нові правила поширюватимуться на українців, які мали статус UKR.

800 Плюс – це державна програма, розрахована на підтримку сімей із дітьми. Кошти призначаються на кожну дитину віком до 18 років, незалежно від доходу родини.

Українці в Польщі також мають правона виплату, але для цього потрібно виконати певні вимоги.

31 січня було призупинено виплату допомоги 800 Плюс для громадян України зі статусом UKR. Щоб зберегти право на допомогу, з 1 лютого 2026 року вони мали повторно подати заявку на поточний розрахунковий період 2025/2026 років та виконати певні умови. Правила поширювалися на приблизно 150 000 осіб, які прибули до Польщі через війну в Україні. Згідно із новими правилами, для призначення допомоги українські біженці повинні легально працювати та сплачувати податки в Польщі, а їхні діти відвідувати польські заклади освіти.

20.05.2026

Polskie Radio

<https://clipr.cc/6WRf2>

12 тисяч людей підтримали збір коштів для малозабезпечених українців у Польщі

За оцінками, у Польщі може перебувати близько 70 тисяч українців пенсійного віку, хоча не всі з них потребують підтримки. У Польському міграційному форумі заявляють, що це спроба виправити помилку держави.

12 тисяч людей підтримали збірку на користь громадян України, яку організатори називають спробою «виправити помилку держави». Про це Польському агентству преси (РАР) повідомила президентка Польського міграційного форуму Агнешка Косович.

За її словами, донори не погоджуються з тим, щоб 75-річний чоловік із деменцією з соціального закладу потрапляв до нічліжки.

З 5 березня безкоштовне лікування в Польщі надається лише окремим категоріям громадян України – зокрема жертвам тортур, дітям і вагітним жінкам. Інші українські біженці мають сплачувати медичне страхування, щоб користуватися державною системою охорони здоров'я. Виплата «800+» на дитину залежить від працевлаштування одного з батьків.

Польський міграційний форум разом із порталом OKO.press запустив збірку на підтримку людей, які постраждали внаслідок змін у законодавстві. Серед них – літні люди, тяжкохворі, люди з інвалідністю та самотні матері з дітьми.

За даними організаторів, уже зібрано понад 1,6 млн злотих.

Агнешка Косович зазначає, що точна кількість людей, які втратили доступ до допомоги, невідома. За оцінками, у Польщі може перебувати близько 70 тисяч українців пенсійного віку, хоча не всі з них потребують підтримки.

Вона також наголошує, що частина людей має право на допомогу, але фактично не може нею скористатися через організаційні та бюрократичні бар'єри.

Організації допомоги звертають увагу і на проблему високих витрат на медичне страхування, які в окремих випадках можуть сягати до 18 тисяч злотих.

Агнешка Косович підкреслює, що частина людей, які потребують допомоги, може залишитися поза системою підтримки.

18.05.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/05/18/7237798/>

ЄС ще не прийняв рішення, чи продовжувати тимчасовий захист для українців

У Європейському Союзі ще тривають обговорення щодо можливості продовження дії тимчасового захисту для українців ще на рік.

Про це, як передає кореспондентка «Європейської правди», заявив речник Єврокомісії Маркус Ламмерт.

У Євросоюзі ще тривають дискусії щодо того, чи продовжувати дію тимчасового захисту для українців.

«Що я можу сказати, то це те, що обговорення тривають», – заявив Ламмерт.

Він уточнив, що Єврокомісія «фактично розпочала обговорення (щодо можливості продовження тимчасового захисту. – «ЄП») з державами-членами в березні на Раді з питань юстиції та внутрішніх справ».

«Ми вважаємо, що це необхідне обговорення. Йдеться про підтримку України та біженців з України», – підкреслив речник.

«На цьому етапі немає рішення», – додав Маркус Ламмерт.

Як повідомляла «Європейська правда», Єврокомісія обговорює з державами-членами Євросоюзу варіанти єдиного рішення щодо статусу українців, які проживають на території ЄС, після березня 2027 року, причому не виключається як повне скасування тимчасового захисту, так і його продовження ще на рік.

Введена в дію в березні 2022 року Директива про тимчасовий захист надала мільйонам українців доступ до низки прав у ЄС, не перевантажуючи при цьому систему надання притулку.

Спочатку директива була задумана як короткостроковий надзвичайний захід, але її дія неодноразово продовжувалася. Наразі вона діє до 4 березня 2027 року.

20.05.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/yes-mozhe-zminiti-pravila-zahistu-dlya-chastini-ukrayinskih-cholovikiv_n3071223

ЄС обговорює зміни для біженців: до чого готуватися українським чоловікам

У країнах Європейського Союзу тривають дискусії щодо можливого перегляду підходів до надання тимчасового захисту українським громадянам, зокрема чоловікам призовного віку. Мовиться про тих, хто виїхав з України та автоматично отримав відповідний статус у країнах ЄС після перетину кордону.

Деталі розповіла спеціальна представниця ЄС з питань українців Ільви Йоханссон в інтерв'ю Deutsche Welle.

Яка позиція ЄС зараз?

За її словами, в Євросоюзі наразі немає узгодженого рішення, однак тема активно обговорюється серед держав-членів. Частина політиків і чиновників вважає суперечливим той факт, що військовозобов'язані українські чоловіки, які за українським законодавством не мають права залишати країну, після виїзду автоматично отримують тимчасовий захист у ЄС.

Йоханссон зазначила, що, на її особисту думку, така ситуація виглядає нелогічною та може створювати «суперечливий сигнал», враховуючи, що Євросоюз продовжує підтримувати Україну у війні проти Росії, зокрема й у військовому вимірі.

Чи можливе примусове повернення чоловіків до України з-за кордону?

Питання можливого повернення українських чоловіків призовного віку з-за кордону часто виникає в публічних дискусіях, однак на практиці воно має чіткі юридичні обмеження. Наразі примусове повернення можливе лише в індивідуальних випадках, коли особа порушує законодавство країни перебування або вчиняє кримінальний злочин.

У таких ситуаціях застосовуються стандартні процедури – депортація або екстрадиція, які регулюються національним законодавством і міжнародними угодами між державами. Водночас загального механізму, який дозволяв би Україні або іншим державам масово зобов'язувати військовозобов'язаних громадян повертатися додому, не існує.

Питання виїзду, перебування та правового статусу українців у Європейському Союзі регулюються як законами окремих країн, так і загальноєвропейськими нормами, зокрема режимом тимчасового захисту. Юристи та експерти підкреслюють, що навіть теоретичне запровадження подібних механізмів вимагало б складних міжнародних домовленостей між Україною та державами ЄС, оскільки йдеться про юрисдикцію інших країн і права осіб, які вже отримали легальний статус перебування.

До чого треба бути готовими?

Водночас спеціальна представниця ЄС з питань українців наголосила, що навіть якщо в майбутньому будуть запроваджені певні коригування правил, вони, ймовірно, будуть незначними та не матимуть радикального характеру. Наразі жодних конкретних змін офіційно не затверджено, і країни ЄС продовжують обговорення можливих сценаріїв.

Окремо зазначається, що у країнах ЄС, а також у Норвегії та Швейцарії зафіксовано зниження кількості нових заяв на притулок. Як пише Welt am Sonntag, у першому кварталі 2026 року їх стало менше на 18% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Експерти пояснюють цю тенденцію як зменшення міграційних потоків із Сирії та України, так і посиленням міграційної політики в окремих європейських державах.

Раніше ми писали, що Ірландія планує фінансово заохочувати українських біженців до повернення в Україну, розробляючи спеціальну програму підтримки. Однак наразі точні суми компенсації чи терміни запуску ініціативи не називають.

20.05.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/karta-cukr-dlya-ukrayintsiv-polshha-yak-yiyi-otrimati-spisok_n3071390

Чим CUKR відрізняється від карти побиту: що вона дає та як отримати українцям у Польщі

Питання легалізації перебування українців у Польщі залишається одним із найактуальніших і у 2026 році. У розмовах часто з'являється термін «карта CUKR», однак не всі розуміють, що це таке, чи існує вона офіційно та як її отримати.

24 Канал дослідив це питання та розкаже, що таке карта CUKR, що вона дає та як українцям отримати її у 2026 році.

Дивіться також Нові правила для українців у Польщі: хто зможе отримати карту побиту на 3 роки

Що таке карта CUKR у Польщі?

Як пояснюють на сайті польського уряду, карта CUKR (ЦУКР) – це умовна (неформальна) назва, що означає процес легалізації перебування в Польщі після отримання статусу тимчасового захисту. Фактично CUKR не є окремим офіційним документом як карта побиту, але в розмовній практиці під цим терміном зазвичай мають на увазі:

- перехід від PESEL UKR до легального довгострокового перебування,
- подачу на karta robytu (карта побиту),
- або спрощені процедури легалізації для громадян України.

Простими словами: CUKR – це умовний шлях до легального проживання в Польщі на довший термін.

Коли можна подавати документи для отримання карти ЦУКР у 2026 році?

У 2026 році подача на так звану «СУКР-процедуру» залежить від правового статусу українця в Польщі. Ви можете отримати карту СУКР, якщо:

- ви є громадянином України або його чоловіком/дружиною,
- ви легально перебуваєте в Польщі та маєте статус UKR безперервно не менш ніж 365 днів,
- станом на 4 червня 2025 року ви мали активний статус UKR, а також маєте його в день подачі заяви.

Подача заяви здійснюється виключно в електронній формі через портал MOS. Ніяких візитів до держустанов чи надсилання паперів поштою.

Які документи потрібні?

Щоб розпочати процес легалізації, перевірте свої дані в реєстрі або в ужонді, щоб мати впевненість, що статус UKR є активним і всі дані вірні. На момент подання у системі вже мають бути такі дані:

- ім'я, прізвище, дата народження, стать, громадянство;
- серія, номер та дата дії чинного проїзного документа (закордонного паспорта). Якщо ви вже змінили паспорт, треба сходити в ужонд і подати нові дані;
- відбитки пальців або інформація про неможливість їх надати;
- зразок власноручного підпису (для осіб від 12 років).

Для того, щоб подати заяву, вам потрібно:

- створити новий акаунт у системі MOS, навіть якщо ви мали старий;
- через login.gov.pl ви входите та заповнюєте форму заяви на карту побиту;
- підписати електронну заяву через довірений профіль;
- додати фото та підтвердження оплати.

Після відправлення заяви ви можете зберегти її у форматах PDF та XML й отримати офіційне підтвердження подання (UPO).

Чи можуть діти, студенти та пенсіонери отримати карту СУКР?

Так, процес легалізації в Польщі доступний різним категоріям українців, але умови можуть відрізнятися.

Студенти можуть подаватися, якщо навчаються в польському навчальному закладі, мають підтвердження зарахування (zaświadczenie z uczelni) і місце проживання в Польщі.

Пенсіонери можуть податися, якщо мають стабільне джерело доходу (пенсія), медичне страхування та підтверджують місце проживання.

Діти не подають самостійно, але можуть отримати статус через батьків. Потрібно:

- документи батьків або опікунів,
- свідоцтво про народження,
- підтвердження легального перебування сім'ї.

Загалом статус дитини залежить від статусу батьків.

У чому різниця між картою ЦУКР та картою побиту і що краще?

Багато українців у Польщі справді плутають ці поняття, бо в побуті часто використовують термін СУКР, хоча офіційно в польській системі такого документа як окремого типу карти немає. Через це виникає багато непорозумінь щодо прав, статусу та можливостей. Розберемо простіше.

СУКР (умовна процедура / статус)

СУКР у розмовному значенні найчастіше описує перехідний етап легалізації, який пов'язаний із перебуванням українців під тимчасовим захистом. Основні особливості:

- це умовне позначення статусу або процесу,
- воно базується на тимчасовому захисті, зокрема статусі PESEL UKR,
- має обмежений характер і не гарантує довгострокового перебування,
- дає менше стабільності у порівнянні з класичними дозволами на проживання.

Фактично СУКР можна уявити як «міст» між тимчасовим перебуванням і більш стабільною легалізацією.

Karta robytu (карта побиту)

Карта побиту – це вже повноцінний і офіційний документ, який підтверджує право іноземця жити в Польщі протягом визначеного періоду. Її ключові переваги:

- це офіційна карта проживання, видана воєводою,
- вона забезпечує стабільний легальний статус,
- дозволяє працювати без додаткових дозволів на роботу,
- дає можливість легально орендувати житло, оформлювати кредити та послуги,
- у перспективі може відкривати шлях до довгострокового або постійного проживання в ЄС.

На відміну від тимчасових рішень, karta robytu – це вже серйозний крок до повної інтеграції в польське суспільство. Отже, карта побиту є більш стабільним, вигідним і довгостроковим варіантом, ніж будь-який умовний СУКР-статус.

21.05.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/migranti-chi-povernennya-svoyih-k-ukrayina-1779284453.html>

Мігранти чи повернення своїх: як Україна планує закрити дефіцит у 4,5 мільйона працівників

В Україні одночасно існують дві кризи ринку праці, які теоретично мали б вирішувати одна одну. З одного боку – гострий дефіцит робітників, через який бізнес іноді змушений залучати іноземців і платити на 25-30% більше. З

іншого – мільйони внутрішньо переміщених осіб, які не можуть знайти роботу в нових регіонах проживання.

РБК-Україна розібралося, чому ці два явища існують паралельно, які бар'єри заважають працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб та скільки коштує бізнесу залучення мігрантів.

Контекст: масштаб двох криз

Лише у першому кварталі 2026 року роботодавці подали 148 тисяч вакансій у Державний центр зайнятості. З яких вдалося закрити тільки 61 тисячу – близько 41%, свідчать дані ДЦЗ. При цьому кількість зареєстрованих шукачів роботи сягнула майже 261 тисячі.

«Опитування Європейської Бізнес Асоціації говорять про те, що дефіцит кадрів відчувають майже всі: 74% зазначають, що проблема є значною, 21% повідомляють про частковий дефіцит кадрів, і лише 5% компаній ЕВА не відчувають нестачу кадрів», – розповіла РБК-Україна Анна Дерев'яно, виконавча директорка Європейської Бізнес Асоціації.

Найкритичніша ситуація – у робітничих професіях. У відповіді на запит РБК-Україна ДЦЗ повідомила, що серед незакритих вакансій 6% припадає на будівництво, ще по 3% – на агросектор і комунальне господарство.

«Галузь світлопрозорих конструкцій зараз дуже гостро відчуває брак кадрів. Ідеться не про одну окрему професію, а про цілий виробничо-монтажний ланцюг. Монтаж вікон, дверей, фасадів і світлопрозорих конструкцій поки неможливо замінити ні роботами, ні штучним інтелектом», – поділився з РБК-Україна Михайло Орленко, директор Асоціації «Українські виробники світлопрозорих конструкцій».

Станом на початок 2026 року в Україні офіційно зареєстровано 4,6 млн внутрішньо переміщених осіб, свідчать дані Міністерства соціальної політики. Але існують й інші оцінки явища.

«У реєстрі досі залишаються колишні «пенсійні туристи» – люди, які жили на непідконтрольних територіях, але приїздили за пенсією. Їх ніхто звідти не вичистив. Якщо подивитися на розподіл за регіонами, найбільше зареєстрованих ВПО – у Донецькій та Луганській областях. Але в Луганській вже не може бути жодних ВПО. Реальна кількість переселенців – на рівні 3-3,5 мільйонів», – запевнив РБК-Україна Олексій Позняк, завідувач відділу міграції Інституту демографії НАН України.

Паралельно за кордоном, за оцінками Центру економічної стратегії (ЦЕС) на січень 2026 року, перебувало 5,6 млн українських біженців. Масове повернення більшості з них у найближчій перспективі малоймовірне.

При цьому на Єдиному порталі вакансій Державної центру зайнятості регулярно спостерігається парадоксальна картина: відкритих пропозицій роботи більше, ніж зареєстрованих шукачів. Це створює глибоку структурну аномалію: вакансії є, проте профіль кандидатів не відповідає потребам бізнесу, особливо у галузях з важкою фізичною працею.

Бізнес змушений шукати рішення, в тому числі й за кордоном. Адже місцевих рук фізично не вистачає.

При цьому слід зауважити, що кількість офіційно виданих дозволів на роботу в Україні для іноземних працівників зовсім не така страхотлива, як може здатися з медіашуму. За даними, якими поділився з РБК-Україна Олексій Ящук, виконавчий директор групи компаній «Хаскі», за перший квартал 2026 року держава видала іноземцям лише 3 554 дозволи. За весь 2025 рік – трохи більше 7 тисяч.

«Це більше, ніж в 2022-2024 роках, коли щороку видавали від 3 до 4,7 тисяч дозволів. Але це суттєво менше, ніж було до 2022-го року», – уточнив Олексій Ящук.

Втім, тема працевлаштування в країні мігрантів дуже розігріта. Але слід зауважити, що проблема носить якісний, а не кількісний характер.

Ціна питання: економічний розрахунок

Скільки ж коштує бізнесу працевлаштування мігрантів та ВПО? Коли цифри стають поряд, картина виходить красномовна.

«Для того, щоб навіть некваліфікований іноземець з бідної країни приїхав працювати в Україну, йому потрібно платити мінімум 30 тисяч гривень на місяць. Крім того, його потрібно забезпечити житлом. Приблизно 1 тисячу доларів треба буде заплатити міжнародній рекрутинговій компанії за пошук такого працівника», – пояснив РБК-Україна кандидат економічних наук, незалежний експерт Олександр Хмелевський, який загалом критично ставиться до залучення іноземних працівників.

За його словами, іноземний працівник обходиться компанії мінімум в 40 тисяч гривень на місяць. Тоді як українець готовий виконувати таку саму некваліфіковану фізичну роботу за 10-15 тисяч гривень.

Польський аналітик Томаш Богдевич з Gremi Personal на прохання РБК-Україна підтвердив порядок цифр.

«Основні витрати бізнесу в такій моделі – це не зарплата, а саме доставка та легалізація працівника. У середньому вони становлять близько 1000-1500 доларів на одну людину», – зазначив фахівець.

Самі роботодавці, що вже мають досвід роботи з іноземними працівниками, описують цей шлях як «досить складний і недешевий процес». За словами Михайла Орленка, витрати для бізнесу при залученні іноземних працівників складаються не лише із заробітної плати. Це також послуги посередників, підготовка документів, оформлення дозволів, візові процедури, логістика, проживання, побутова адаптація, іноді – перекладачі.

«Якщо подивитись з боку роботодавця, то саме йому потрібно конкурувати за цих потенційних іноземних робітників. Він стикнеться з рядом проблем: кілька місяців часу з моменту початку оформлення документів до моменту приїзду робітників; додаткові фінансові затрати на отримання дозволів; мовний бар'єр; невідомий рівень кваліфікації», – додає Олексій Ящук.

Чому це не працює: три системні бар'єри

Якщо ВПО теоретично вигідніші за мігрантів – чому роботодавці все одно звертаються до послуг нерезидентів? РБК-Україна нарахувало три

бар'єри, кожен з яких сам по собі не є нездоланим. Але разом вони утворюють стіну.

Бар'єр №1 – житло і мобільність. Понад 50% ВПО готові змінити регіон заради роботи – але не мають де жити. Ціни на оренду в Києві на 22% вищі за середні по країні. Тим часом роботодавці для іноземних робітників гуртожитки забезпечують самі – а для ВПО такої практики немає.

«Польський досвід показує, що ринок праці сам по собі не здатен поєднати вакансію, працівника та житло. Цей зв'язок потребує окремої системи координації», – коментує Томаш Богдевич.

Практичний приклад: ВПО з Маріуполя готовий їхати до Черкас на будівництво. Але куди селитися першого тижня, якщо гуртожитку немає, а оренда в місті коштує 8 000–12 000 гривень? Частина підприємств уже самостійно вирішила питання проживання для своїх іноземних працівників – хтось будує, а хтось уже побудував гуртожитки на території власних заводів. Для ВПО такого механізму немає.

Бар'єр №2 – невидимість на ринку праці. Серед зареєстрованих безробітних – понад 80% жінки. Дефіцит найгостріший у будівництві, де потрібні чоловіки. Але де ж ВПО-чоловіки?

Частково дефіцит викликаний тим, що сотні тисяч чоловіків захищають Україну в лавах ЗСУ. Проте, на думку експертів, об'єктивно більше ринок втратив від нелегальної еміграції чоловіків за кордон та внаслідок переховування від мобілізації.

«Переважає більшість чоловіків призовного віку, які не мають «броні», не хочуть ставати на облік в центри зайнятості та не хочуть офіційно працевлаштовуватись на роботу, бо інформація про них одразу потраплятиме до ТЦК. Внаслідок цього ринок «почорнів», – констатує Олексій Ящук.

Результат: вакансія і кандидат існують, але не зустрічаються. Вони перебувають у різних системах обліку. Роботодавець не знає, де шукати ВПО-чоловіка без виходу на держслужбу зайнятості. Тут виникає питання до системи: чи є механізм анонімного або «безпечного» підбору для ВПО, що уникають реєстрації? У ДЦЗ наголошують, що значна частина сервісів уже переведена в онлайн-формат.

«Наразі більшість сервісів служби зайнятості доступні в цифровому форматі. Через офіційний сайт можна не тільки шукати роботу, а й отримати консультації, подати заявки на грант або ваучер на навчання», – повідомив РБК-Україна заступник директора Державної центру зайнятості Станіслав Павленко.

Бар'єр №3 – розрив кваліфікацій і комунікації. Ця проблема – найскладніша для системного вирішення. Вона складається з двох шарів, що рухаються назустріч один одному, але так і не стикаються.

«Основна причина низької зайнятості ВПО – невідповідність між їхньою кваліфікацією та тими вакансіями, які пропонує ринок праці в регіонах переміщення. Люди переміщуються з промислових регіонів Сходу в аграрні регіони Центру – це безпосередньо впливає на зайнятість. Якщо 30-річному

ще відносно легко освоїти нову спеціальність, то для людини 50-60 років це вже дуже проблематично», – зазначає Олексій Позняк.

При цьому програма ваучерів на перенавчання – до 33 280 гривень – існує. Але її відомість серед ВПО критично низька.

У 2025 році ваучером скористалися лише 5 430 ВПО. Разом з тим, за даними ДЦЗ, з майже 16 тисяч учасників програми, яких опитали після навчання, роботу знайшли близько 2 тисяч. Інші підвищили зарплату, стали підприємцями або зробили кар'єрне зростання. А 42% відзначили покращення самооцінки та емоційного стану – ефект, який важко оцінити у грошах.

До того ж слід пам'ятати, що ВПО переїжджають не від того, що в їхніх містах немає роботи, а через війну. І тут, на думку фахівців, навіть підвищення ставки не допоможе. Бо якщо людина в офісі отримувала умовних 800 доларів, то за 1000 доларів та місце в гуртожитку не стане будівельником.

«Українці тікають не від бідності, а від війни. І ми вже бачимо це й по країнах ЄС: деякі вакансії українцями не можна закрити. Роботу на заводі з важкими умовами ми вже навіть не пропонуємо українцям – а лише мігрантам з Південної Америки або Південно-Східної Азії» – розповів РБК-Україна Нікіта Наконечний, директор з маркетингу Агенції працевлаштування в ЄС Altego Agency.

Ніяких упереджень – лише системні проблеми

Роботодавці, науковці та рекрутери описують ту саму реальність – але з різних боків. Картина, яка складається, не залишає місця для простих рішень.

«Як керівник бізнесу, через який проходять тисячі різних працівників, я можу стверджувати, що ніякого упередженого ставлення до ВПО немає. ВПО отримують ті ж пропозиції роботи, що і всі», – запевняє Олексій Ящук.

Але відсутність упереджень – це не те саме, що вирішена проблема. Михайло Орленко уточнює: готовність брати ВПО є, а от готовності самих ВПО – не завжди.

«Багато підприємств вже готові брати ВПО на роботу навіть без компенсаційних програм, якщо людина має бажання працювати, навчатися і закріпитися в професії. Бар'єр часто в іншому: частина ВПО не готова переходити у фізично складну виробничу або монтажну роботу, частина живе в режимі невизначеності, частина орієнтується на соціальні виплати», – зазначає Михайло Орленко.

При цьому він стверджує: ВПО – важливий резерв, але не достатній. Україна не зможе закрити кадровий дефіцит лише власними переселенцями. Компенсація та житло – це лише частина рівняння.

«Потрібна ширша система: мотивація людей до праці, професійна орієнтація, коротке практичне навчання, супровід на першому етапі», – додає директор Асоціації «Українські виробники світлопрозорих конструкцій».

Компенсації є. Але їх ніхто не бере

Анна Дерев'янка з Європейської Бізнес Асоціації фіксує те, що підтверджують і самі роботодавці: про держпрограму компенсації за найм ВПО знають – але не використовують.

Державний центр зайнятості уточнив для РБК-Україна: у 2024–2025 роках компенсацією за найм ВПО скористалися по 7,1 тисячі роботодавців щороку – переважно у торгівлі (кожен третій) та переробній промисловості (16%).

«Серед компаній Асоціації наразі лише незначна частина активно користується програмами компенсації за працевлаштування ВПО», – зазначає виконавча директорка ЕВА.

Причина – не в небажанні. Причина в тому, що гроші не вирішують головного. Бізнес оцінює не суму компенсації, а сукупність умов: чи підходить кандидат за фахом, і – найчастіше – де він житиме.

«Для бізнесу визначальними факторами залишаються насамперед кваліфікація працівника, його професійні навички та відповідність потребам компанії. Комплексний пакет підтримки для ВПО, безумовно, може стати додатковою підтримкою як для самих працівників, так і для роботодавців. Водночас навряд чи лише фінансові компенсації здатні радикально змінити ситуацію на ринку праці», – уточнює Анна Дерев'янка.

Інакше кажучи: компенсація за працевлаштування ВПО – це непогано. Але якщо людині немає де жити в новому місті, жодна компенсація не зрушить ситуацію.

Де насправді зламана система

Якщо звести усі голоси разом – малюнок стає виразним. Проблема не в злій волі – ані роботодавців, ані держави. Проблема в архітектурі: кожен елемент системи працює окремо, але жоден не з'єднує всіх трьох учасників одночасно.

«У структурі служби зайнятості відсутній механізм, який автоматично та одночасно поєднував би вакансію, шукача роботи з-поміж ВПО та доступне житло. Проте окремі елементи такої координації реалізуються через суміжні інструменти», – зазначив Станіслав Павленко.

Ось три тези, які пояснюють ситуацію краще за будь-які програмні документи.

Перша: мігрант дорожчий – але зрозумілий. Роботодавець знає: заплати 1000–1500 доларів за легалізацію, забезпеч гуртожиток, чекай кілька місяців – і людина приїде і працюватиме. Процедура складна й дорога, але прозора. З ВПО – навпаки: формально дешевше і простіше, але що робити з житлом – незрозуміло, і ніхто не підказує.

Друга: гроші є – їх просто не видно. В середньому держава виділяє приблизно 39 тисяч гривень роботодавцю за найм ВПО (це розрахункова середня величина від 8 647 гривень на місяць мінімальної зарплати, що виплачується 3–6 місяців; вона дорівнює від 25 941 гривень до 51 882 гривень, тобто в середньому 38 912 гривень).

А ще до 33 280 гривень (10-кратний прожитковий мінімум станом на 2026 рік) надається за ваучер на перенавчання самому переселенцю. Це реальні інструменти. Але більшість роботодавців про них або не знає, або не розуміє, як ними скористатися. Більшість ВПО про ваучери не чули взагалі.

Третя: відсутній один механізм – і всі три елементи розсипаються. Є вакансія – але немає ВПО поруч. Є ВПО – але немає житла в потрібному місті. Є житлова субсидія – але вона не прив’язана до конкретної вакансії.

На порталі ДЦЗ є вкладка «Вакансії з житлом», і є поодинокі кейси – зокрема, понад 20 переселенців із Донеччини знайшли роботу та дах на Закарпатті завдяки кампанії служби. Але це виняток, а не система.

А ось, наприклад, Польща вже пройшла цей шлях – з масовою трудовою міграцією з України та Азії. Висновок однозначний – ринок сам не впорається.

«Ринок праці сам по собі не здатен поєднати вакансію, працівника та житло. Цей зв’язок потребує окремої системи координації», – зазначає Томаш Богдевич.

Трудова міграція із третіх країн – не рішення

Тему залучення іноземних робітників та зайнятості ВПО неможливо розглядати у відриві від глибшої демографічної кризи, наголошує Володимир Власюк, директор ДП «Укрпромзовнішекспертиза».

«Чисельність українців на підконтрольній території скоротилась із 52 млн у 1992 році до 29,5 млн сьогодні – тобто на 43% за роки незалежності. Жодна європейська країна не має і близько такого падіння. Але питання демографії залишається занедбаним: елементарного перепису населення не проводилось з 2001 року», – поділився він з РБК-Україна.

На його думку, міграційна стратегія, що зараз активно опрацьовується, не повинна підмінити справжній пріоритет – повернення українців. На його думку, найперше потрібно працювати із мільйонами українців працездатного віку в Україні та за кордоном, щоб залучити їх до роботи на батьківщині.

Цю кількість можна оцінити в 3,7-4,1 млн людей. Масово завозити працівників з третіх країн і не працювати заради повернення співвітчизників – це незрозуміло, а в умовах коли українці сконцентровані на війні та фронті навіть цинічно.

Власюк також вказує на економічний вимір проблеми: продуктивність праці в українській промисловості вдвічі-втричі нижча за польську. Це означає, що за правильної інвестиційної політики наявними трудовими ресурсами можна суттєво збільшити ВВП – без масового завезення іноземців.

«Треба спішити не з мігрантами, а зі стратегією повернення українців та з економічною моделлю, яка створить високопродуктивні й добре оплачувані робочі місця, – резюмує Володимир Власюк. – Тільки тоді українці повертатимуться – інакше вони продовжать виїжджати навіть після закінчення війни».

В уряді це, схоже, розуміють. Зокрема, міністр економіки, докільля та сільського господарства Олексій Соболєв в інтерв’ю РБК-Україна наголосив, що пріоритетом держави залишається максимальне залучення власних резервів, а не масовий імпорт трудових мігрантів.

За його словами, для забезпечення 7% щорічного зростання ВВП України протягом наступних 10 років потрібно 4,5 млн додаткових працівників. Держава планує шукати їх насамперед усередині країни – серед 18 млн людей,

які зараз поза ринком праці. Йдеться про залучення молоді, осіб 50+, людей з інвалідністю та часткову легалізацію тих, хто уникає офіційного працевлаштування.

Другим ключовим напрямком Соболев називає повернення українців із-за кордону. Для чого вже запускаються спеціальні хаби та програми підтримки з житлом, освітою та працевлаштуванням.

«Ми провели «трудоий Кабмін» два тижні тому. Програми для молодих людей – щоб більше їх залучити в ринок праці – це те, над чим ми працюємо, – запевнив міністр. – І це значно легший і швидший ресурс, ніж додаткова міграція».

21.05.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/tisyachi-robotodavtsiv-otrimuyut-groshi-vpo-1779367160.html>

Компенсація за ВПО: хто найчастіше наймає переселенців і яка проблема програми

Протягом 2024–2025 років урядовою програмою компенсацій за найм внутрішньо переміщених осіб скористалися по 7,1 тисячі роботодавців щороку. Найбільше – у сфері оптової та роздрібної торгівлі або ремонту автотранспорту.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на відповідь Державного центру зайнятості.

Згідно програми, роботодавець отримує компенсацію у розмірі мінімальної заробітної плати протягом трьох місяців. З 1 січня 2026 року це 8 647 грн на місяць.

Для підприємств у зонах активних або можливих бойових дій, а також у разі працевлаштування ВПО з інвалідністю термін виплат подовжується до шести місяців.

Хто найчастіше наймає переселенців

Серед роботодавців, що скористалися програмою, кожен третій працює у сфері оптової та роздрібної торгівлі або ремонту автотранспорту.

Ще 16% – підприємства переробної промисловості, 10% – заклади готельно-ресторанного бізнесу. По 7% припадає на агросектор та сферу охорони здоров'я і соціальної допомоги.

Таким чином, програма де-факто обслуговує переважно сектор споживчих послуг і торгівлю, а не галузі з найгострішим кадровим дефіцитом – будівництво та важку промисловість.

Чому програма не вирішує головної проблеми

Попри наявність держпідтримки, більшість роботодавців або не знають про програму, або свідомо нею не користуються. За даними Європейської

Бізнес Асоціації, лише незначна частина компаній ЄВА активно застосовує компенсаційні механізми за працевлаштування ВПО.

«Для бізнесу визначальними факторами залишаються насамперед кваліфікація працівника та його відповідність потребам компанії. Навряд чи лише фінансові компенсації здатні радикально змінити ситуацію на ринку праці», – прокоментувала РБК-Україна виконавча директорка ЄВА Анна Дерев'яно.

Роботодавці, з якими поговорило РБК-Україна, підтверджують: головний бар'єр – не розмір компенсації, а питання житла.

Бізнес готовий наймати ВПО, але не знає, де людина житиме в новому місті. Для іноземних робітників компанії самостійно вирішують це питання – будують або орендують гуртожитки. Для переселенців такого механізму немає.

У підсумку на ринку праці виник парадокс: держава виділяє роботодавцю за найм ВПО від 25 941 до 51 882 гривень залежно від терміну виплат.

Водночас у першому кварталі 2026 року бізнес зміг закрити лише 41% відкритих вакансій – із 148 тисяч поданих заявок укомплектованими виявилися лише 61 тисяча.

Нагадаємо, програма компенсації витрат на оплату праці за працевлаштованих ВПО діє з березня 2022 року.

Право на неї мають роботодавці, які наймають переселенців, що набули статус ВПО після 24 лютого 2022 року, на умовах трудового договору із заробітною платою не нижче мінімальної.

21.05.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/voucher-vpo-ki-profesiyi-obirayut-pereselentsi-1779370360.html>

Ваучер для ВПО: які професії обирають переселенці і чому програма охоплює менше 1%

Протягом 2025 року державними ваучерами на навчання скористалися 5 430 ВПО. документ дає змогу безкоштовно отримати нову професію вартістю до 33 280 гривень.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на відповідь Державного центру зайнятості.

Серед найбільш затребуваних напрямів – медсестринство, кухар, соціальний робітник, водій автотранспортних засобів, психологія, медицина, продавець продовольчих товарів, тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва та дошкільна освіта.

Вибір відображає реальність ринку праці. Переселенці з промислових регіонів Сходу переїжджають переважно до аграрних областей Центру та Заходу і змушені опановувати принципово інші спеціальності.

Утім, попит на медицину та соціальну роботу свідчить і про інше: саме у цих сферах люди бачать стабільне робоче місце поряд із домом, незалежно від регіону.

Що показало опитування випускників

Державний центр зайнятості опитав 15,7 тисячі людей, які завершили навчання за ваучером у 2023 році та в першій половині 2024-го. З них близько 2 тисяч одразу знайшли роботу.

Частина учасників підвищила заробітну плату, частина – відкрила власну справу або отримала кар’єрне зростання. Ще 42% зазначили, що покращили самооцінку та емоційний стан. Дехто прямо говорив: навчання утримало їх від від’їзду з України.

«Маємо й соціальний ефект цієї програми, який важко оцінити в грошах», – зазначив у відповіді на запит РБК-Україна заступник директора Державного центру зайнятості Станіслав Павленко.

Чому програма працює слабо

Попри реальні результати, масштаб програми залишається критично малим. 5 430 ваучерів на тлі 4,6 мільйона офіційно зареєстрованих ВПО – це менше 0,12%. Головна причина, яку фіксують і дослідники, і самі переселенці: про програму просто не знають.

Є й структурна проблема: навчання допомагає отримати нову спеціальність, але не вирішує питання житла – головного бар’єра для переїзду заради роботи.

Понад 50% переселенців готові змінити регіон заради вакансії, однак без доступного житла навіть перекваліфікований фахівець залишається там, де є дах над головою.

Крім того, якщо 30-річному ще відносно легко освоїти нову спеціальність, то для людини 50–60 років це вже дуже проблематично. А саме старші вікові групи становлять значну частку переселенців.

19.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4125028-naukovci-predstavili-uzgodzenu-migracijnu-strategiu-ukraini-do-2035-roku.html>

Науковці представили узгоджену Міграційну стратегію України до 2035 року

Стратегію представили науковці в галузі міграційної політики під час фінального круглого столу в Укрінформі на тему «Міграційна політика 2035: експертне узгодження та звернення до Кабінету Міністрів України».

Круглий стіл став підсумком багаторічної роботи над формуванням підґрунтя для нової державної міграційної політики України. Робота над дослідженнями, аналізом міжнародного досвіду та підготовкою концептуальних напрацювань тривала з 2023 року, а протягом останнього року науковці та експерти працювали над узгодженням усіх пропозицій у цілісний проєкт Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року.

У центрі обговорення – питання демографічної кризи, дефіциту робочої сили, повернення українців з-за кордону, інтеграції внутрішньо переміщених осіб, розвитку внутрішньої мобільності та майбутньої політики регульованої імміграції. Окрему увагу учасники приділили необхідності переходу від ситуативного реагування на міграційні виклики до довгострокової, керованої та науково обґрунтованої державної політики.

Як наголосив Василь Воскобойник, президент Всеукраїнської асоціації компаній з міжнародного працевлаштування та голова ГО «Офіс міграційної політики», питання міграційної політики сьогодні безпосередньо пов'язане з майбутнім української економіки, ринку праці та відновлення людського капіталу країни.

«Сьогодні ми вже можемо говорити про те, що в Україні сформувалося цілісне експертне бачення того, якою має бути державна міграційна політика до 2035 року. І дуже важливо, що це бачення базується не на політичних лозунгах чи емоціях, а на дослідженнях, аналізі міжнародного досвіду, демографічних прогнозах та реальних потребах української економіки», – сказав Воскобойник.

На думку експертів, кадровий дефіцит уже стає одним із головних обмежень економічного розвитку держави, а тому Україні необхідна системна політика як повернення громадян, так і управління майбутніми міграційними процесами.

«Український бізнес дедалі частіше говорить про кадровий голод, попит на робочу силу може ще більше зрости в період повоєнного відродження, особливо якщо обіцянки партнерів щодо інвестицій будуть виконані. Враховуючи обмеженість можливостей залучення до економіки тих українців, які наразі не працюють, поточне і особливо перспективне забезпечення економіки робочою силою жорстко залежить від успішності міграційної політики, зокрема, політики повернення українців з-за кордону та залучення трудових мігрантів», – зазначив Олексій Позняк, завідувач відділу міграції Інституту демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України.

Окремо йшлося про суспільну підтримку майбутньої міграційної політики та потребу відкритої комунікації держави із суспільством.

«Держава має говорити про міграцію не цифрами, а як про реальну інвестицію в наше майбутнє, чесно визнаючи всі виклики. Потрібно змінити тон із «проблем» на «спільний розвиток», де кожен розуміє правила гри та свою вигоду від повернення людей чи залучення фахівців. Головне – це відкритий діалог без цензури, щоб маніпуляції та страхи просто не мали

простору для росту», – наголосила політолог, кандидат філософських наук Олександра Решмеділова.

Комунікаційну складову міграційної політики вважає важливою і головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень Олена Малиновська.

«Важливою особливістю запропонованої Стратегії є включення до неї детальних напрямів комунікації держави з суспільством з питань міграції, оскільки без суспільної підтримки будь-які стратегічні цілі досягнуті не будуть. Важливість комунікаційного компоненту наочно доводить реакція на імпортовану з країни-агресорки кампанію дезінформації щодо політики України у сфері залучення робочої сили з-за кордону, спрямовану на підірив довіри до влади та розкол суспільства», – зазначила Малиновська.

Значної уваги надали питанням взаємодії з українцями за кордоном та необхідності формування довгострокової державної політики підтримки зв'язків із діаспорою.

«Державі вже сьогодні необхідно вибудовувати довгострокову політику взаємодії з українцями за кордоном, спрямовану на збереження соціальних, культурних, професійних та економічних зв'язків з Україною. Важливо враховувати, що підтримка контактів із діаспорою та вимушеними мігрантами може стати важливим ресурсом для післявоєнного відновлення, інвестицій, розвитку людського капіталу та міжнародного представлення України», – наголосила Ірина Майданік, провідний науковий співробітник Інституту демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України.

Окремий блок стосувався міжнародного досвіду формування міграційної політики та можливостей його адаптації до українських реалій.

«В основу міграційної моделі України мають бути покладені принципи економічної доцільності та ранньої інклюзії. Відповідно, прозорі правила, швидка цифрова адаптація та недопущення суспільної ізоляції визначено як стратегічні складові розбудови національної міграційної політики», – зазначила завідувач кафедри економіки праці Маріупольського державного університету, кандидат економічних наук, доцент Світлана Ланська.

Дослідження міжнародного досвіду дає підстави для виокремлення кількох ефективних моделей, адаптація яких є доцільною в українських реаліях, додала доцент кафедри економіки праці Маріупольського державного університету, кандидат економічних наук, доцент Валерія Подунай.

«Зокрема, німецький досвід професійної імміграції підкреслює важливість поєднання мовної адаптації з дуальною освітою та прискореним визнанням іноземних дипломів для критично важливих секторів економіки. Американська модель спонсорства з боку роботодавців демонструє ефективність механізмів, за яких підприємства беруть участь у юридичному та соціальному супроводі іноземних працівників. Водночас держава повинна забезпечити чіткі правила перебування іноземців і дієві механізми реагування у разі порушення законодавства», – сказала Подунай.

Учасники також наголошували, що пріоритетом державної політики має залишатися повернення українців і розвиток внутрішнього людського потенціалу.

«Орієнтиром міграційної політики має бути саме український вектор – повернення українців, забезпечення роботою і житлом ВПО, робота з українською діаспорою. Питання імміграції потребує виваженого підходу, з підвищенням відповідальності роботодавців за обґрунтування необхідності надання робочого місця іммігранту, а також за створення для нього належних умов. Основою міграційної політики є економічні потреби держави у кількості, якості та сферах застосування іноземної робочої сили», – зауважила Ірина Петрова, доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу та поведінкової економіки Університету економіки та права «КРОК».

На реінтеграцію українців після повернення звернула увагу Ганна Смалійчук, доцент кафедри соціоекономіки та управління персоналом Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

«Українські вимушені мігранти внаслідок перебування за кордоном та у процесі адаптації у країні прийняття перетворюються на носіїв інноваційного соціального капіталу, який може бути використаний у процесах повоєнної відбудови України. Саме тому контексті повоєнного відновлення міграційна політика має враховувати необхідність стимулювання поворотної міграції за принципом «повернення нової людини до нової країни», яка передбачатиме створення умов для ефективної реінтеграції мігрантів як «нових акторів» українського суспільства України, соціально-економічні умови якої кардинально змінилися за період війни», – зазначила Смалійчук.

Про важливість підтримки внутрішньо переміщених осіб і необхідність розвитку системи соціального житла говорила й Антоніна Березовенко, доцент кафедри української мови, літератури та культури НТУУ «КПІ ім. Ігор Сікорського», директор БО «Благодійний фонд «Мув Юкрейн».

«Внутрішньо переміщені особи передусім потребують посилення фінансової підтримки з боку держави, яка сьогодні є очевидно недостатньою. ВПО, що проживають у прихистках, облаштованих благодійними організаціями, зокрема й нашим фондом «Мув Юкрейн», уже значною мірою адаптувалися до нових умов і створили для себе, наскільки це можливо, новий дім. Однак прихисток за своєю природою залишається тимчасовим рішенням, тому люди потребують окремого постійного житла. Саме тому розвиток системи соціального житла для ВПО є одним із ключових питань як для повноцінної адаптації переселенців, так і для забезпечення соціальної стійкості громад загалом», – вважає Березовенко.

Окремо учасники дискусії акцентували увагу на потребі системного прогнозування потреб ринку праці та розвитку людського капіталу.

«Першочергово Україні потрібно запустити систему прогнозування потреб ринку праці, модернізувати державне замовлення, розгорнути масштабну перекваліфікацію дорослих, підтримати внутрішню трудову мобільність, забезпечити гідні умови праці, інтегрувати ВПО і ветеранів,

підтримувати зв'язок з українцями за кордоном та поступово формувати керовану політику трудової імміграції. Головна логіка має бути такою: держава не лише реагує на нестачу кадрів, а створює умови, за яких люди хочуть залишатися в Україні, працювати легально, розвивати професійні навички, повертатися з-за кордону, відкривати бізнес, брати участь у відбудові та пов'язувати своє майбутнє з країною. Саме це і є основою довгострокового відтворення людського капіталу», – наголосила Галина Лопушняк, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціоекономіки та управління персоналом Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Сьогодні підприємствам уже необхідно змінювати підходи до управління персоналом у трьох ключових напрямках: утримання наявних працівників, адаптація нових кадрів та системний розвиток навичок, додала Світлана Цимбалюк, декан факультету управління персоналом, соціології та психології Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

«Підприємства мають не просто заповнювати вакансії, а системно прогнозувати, які професії та компетентності є критичними, і формувати під них програми залучення й утримання. В умовах дефіциту людських ресурсів важливо розширювати коло кандидатів, створюючи умови для залучення жінок із дітьми, людей старшого віку, ВПО, ветеранів, осіб з інвалідністю та студентів», – вважає Цимбалюк.

Учасники заходу підтримали необхідність переходу до довгострокової, керованої та науково обґрунтованої державної міграційної політики, заснованої на демографічному аналізі, прогнозуванні потреб ринку праці та системному підході до відновлення людського капіталу України.

За результатами круглого столу підготували звернення до Кабінету Міністрів України з проханням врахувати напрацювання під час формування нової державної міграційної політики України до 2035 року.

Захід організували Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України, Асоціація «Всеукраїнська асоціація компаній з міжнародного працевлаштування» та ГО «Офіс міграційної політики» за підтримки Міжнародний фонд «Відродження».

20.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4125326-na-konferencii-u-nimeccini-prezentovali-profesijnij-i-naukovij-potencial-ukrainciv.html>

На конференції у Німеччині презентували професійний і науковий потенціал українців

У німецькому місті Росток відбулася масштабна конференція «Історії успіху», присвячена практичним аспектам і реальним прикладам інтеграції українських громадян на ринку праці Німеччини.

Як передає Укрінформ, про це йдеться на фейсбук-сторінці Амаль Берлін Україна (Amal Berlin Ukraine).

Організатором профільного заходу виступив Німецько-український центр у Ростокі (Deutsch-Ukrainisches Zentrum in Rostock e.V.). Дискусія об'єднала представників української професійної спільноти – підприємців, науковців, лікарів, а також керівництво місцевих Центрів зайнятості, Біржі праці, мовних шкіл, міської адміністрації та урядових структур землі Мекленбург-Передня Померанія.

«Тема професійної інтеграції українців сьогодні залишається однією з найбільш обговорюваних у Німеччині. Попри суперечки навколо темпів та особливостей інтеграції українців, вони дедалі активніше освоюють німецький ринок праці, відкривають власний бізнес, проходять перекваліфікацію та намагаються будувати професійне майбутнє у Німеччині», – розповіли організатори.

Своїм успішним досвідом підтвердження дипломів, подолання мовного бар'єру та зміни кваліфікації поділилися уповноважена з питань інтеграції у Нойбранденбурзі Наталія Щебетовська, підприємщиці Вікторія Скрипник та Ганна Юрченко, співробітниця Центру зайнятості Ганна Голосова, фінансовий консультант Марат Шакіров, лікарка-гінекологиня Ольга Сніжко, співвласниця мовного сервісу Наталія Єнтш, наукова співробітниця Ростоцького університету (Universität Rostock) Елен Фюббекер і підприємець Олег Чекотун.

Голова Німецько-українського центру в Ростокі Наталія Макеева наголосила на політичній та соціальній важливості проведення таких заходів у східних регіонах ФРН.

«Мекленбург-Передня Померанія – це досить непростий регіон, де правопопулістські та праворадикальні сили сьогодні мають сильні електоральні позиції. Саме тому для нас важливо формувати справедливий образ українців – людей із професійним, науковим та економічним потенціалом для регіону. Не лише через призму війни чи статусу біженців, а через реальні історії людей, які працюють, відкривають бізнес, займаються медициною, наукою та проходять складний шлях професійної інтеграції у Німеччині», – сказала вона.

За підсумками зустрічі української громади з німецькими профільними інституціями вже заплановано проведення серії практичних семінарів, присвячених самозайнятості, працевлаштуванню в медичній галузі й алгоритмам пошуку вакансій через Біржу праці.

20.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/4125437-granti-do-8000-dla-mikrobiznesu-startue-programa-dla-zinokpidpriemnic-veteraniv-ta-vpo.html>

Гранти до €8000 для мікробізнесу: Стартує програма для жінок-підприємниць, ветеранів та ВПО

Жінки-підприємниці, ветерани та внутрішньо переміщені особи зможуть одержати до 8000 євро грантової підтримки на розвиток чи відновлення мікробізнесу в регіонах, що найбільше постраждали від війни.

Це передбачено програмою грантової підтримки мікробізнесу «Рух вперед: гранти та консультування для мікропідприємств», презентація якої відбулася в Укрінформі.

Як зазначалося, завдяки фінансуванню від уряду Німеччини мікро- й малі підприємці із Сумської, Харківської, Херсонської, Запорізької, Дніпропетровської, Миколаївської та Одеської областей можуть отримати гранти на розвиток або відновлення своїх бізнесів.

Очікується, що принаймні 60% учасників програми становитимуть жінки-підприємниці, які розвивають власну справу в умовах війни. Поміж пріоритетних категорій також ветерани та внутрішньо переміщені особи.

«Ця програма таргетована не лише соціально (основними отримувачами будуть жінки, ветерани та ВПО), а ще й регіонально: йдеться про сім областей, які найбільше постраждали від бойових дій, а отже, найбільше потребують такої допомоги. Тому, втілюючи цей проєкт, ми робимо важливий крок до соціальної та регіональної справедливості», – пояснив голова правління Національної установи розвитку (НУР) Андрій Гапон.

Заявки для участі у програмі можна подавати впродовж трьох тижнів, вже починаючи із 21 травня, через ІТ портал НУР «Навігатор фінансової підтримки».

Перевагу під час конкурсного відбору матимуть підприємства, які зазнали найбільших втрат унаслідок бойових дій, релокували виробництво, працюють на деокупованих територіях або створюють робочі місця для ветеранів та людей з інвалідністю. Поміж галузевих пріоритетів – переробна галузь, передовсім переробка сільськогосподарської продукції, освіта, охорона здоров'я, будівництво, послуги, а також готелі та ресторани і торгівля.

«Окрім обов'язкової приналежності до цільових категорій програми (жінки, ветерани та ВПО) і ведення бізнесу у семи прифронтових областях, додаткових критеріїв небагато: річний дохід, що не перевищує еквівалента 2

млн євро, відсутність податкової заборгованості, не більше 10 співробітників (разом із групою пов'язаних компаній, якщо такі є)», – деталізував керівник підрозділу з управління державними програмами НУР Євгеній Глаус.

Окрім того, підприємство має працювати, починаючи із 1 січня 2025 року або раніше, і не може бути членом групи пов'язаних контрагентів, до складу якої входять юридичні особи. Важливо також, що від групи пов'язаних контрагентів можна подавати лише одну заявку.

Грантові кошти можна використати для придбання або ремонту обладнання, впровадження енергоефективних рішень, закупівлі сировини та матеріалів, маркетингових послуг, відновлення діяльності після руйнувань або релокації бізнесу.

Окрім грантової підтримки, програма передбачає практичний супровід для підприємців. Зокрема, 50 відібраних мікропідприємств отримають індивідуальні консультації та наставництво з питань оподаткування, бухгалтерського обліку, фінансів та законодавства.

Також щонайменше 200 учасників зможуть долучитися до тематичних семінарів з фінансів, кредитування, маркетингу, продажів та операційного управління.

Що до надходження коштів на рахунки підприємців – переможців конкурсу, учасники презентації запевнили: це займе не більше 1,5 – 2 місяців з моменту подання заявки.

У НУР також сподіваються на масштабування цієї та інших спільних із міжнародними партнерами України програм підтримки мікробізнесу у майбутньому. Адже попит на грантову допомогу набагато перевищує можливості цієї програми (загальне фінансування – 400 тис. євро).

Програма «Рух вперед: гранти та консультування мікропідприємств» втілюватиметься у межах проєкту «Посилення постраждалих від війни громад України через місцеві ініціативи (EMPOWER)», що фінансується федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та реалізується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ). Імплементацию програми здійснює Національна установа розвитку. Партнер з фінансової інфраструктури – Ощадбанк.

20.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4125524-u-gromadi-na-mikolaivsini-vidkrili-modulni-budinki-dla-pereselenciv-ta-feldserskoakuserskij-punkt.html>

У громаді на Миколаївщині відкрили модульні будинки для переселенців та фельдшерсько-акушерський пункт

У Новобузькій громаді на Миколаївщині за підтримки міжнародних партнерів відкрили модульні будинки для ВПО та фельдшерсько-акушерський пункт.

Про це повідомила у Фейсбуці Миколаївська ОВА, передає Укрінформ.

«У Новобузькій громаді відбулося урочисте відкриття модульних житлових будиночків для внутрішньо переміщених осіб та нового фельдшерсько-акушерського пункту», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що відбулося урочисте вручення ключів мешканцям модульних будинків, а також відкриття нового медичного пункту, який забезпечуватиме первинну допомогу жителям громади, зокрема внутрішньо переміщеним особам.

Так, за фінансової підтримки Фонду відновлення України (Данського благодійного фонду) у громаді реалізовано два інфраструктурні проекти, які сьогодні були офіційно представлені та введені в експлуатацію.

Перший – будівництво чотирьох одноквартирних модульних житлових будинків для тимчасового проживання ВПО. Загальна площа кожного будинку становить 73,14 м² (житлова – 29,4 м²). Загальна вартість проекту – понад 14,8 млн грн, з яких 11,3 млн грн профінансовано Фондом відновлення України, а 3,5 млн грн – з місцевого бюджету в межах програми забезпечення житлом ВПО, військовослужбовців та осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Другий – будівництво фельдшерсько-акушерського пункту. Вартість об'єкта становить понад 2,9 млн грн, фінансування повністю забезпечено Фондом відновлення України. Заклад призначений для надання первинної та невідкладної медичної допомоги жителям громади, зокрема внутрішньо переміщеним особам. Оснащення сучасним обладнанням та меблями здійснено за підтримки донорів GIZ та ЮНОПС.

21.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4126003-akso-francia-hoce-dopomogti-ukraincam-vona-ne-povinna-blokuvati-im-slah-dodomu-senatorka.html>

Якщо Франція хоче допомогти українцям, вона не повинна блокувати їм шлях додому – сенаторка

Франція має вдосконалити механізм тимчасового захисту для українців так, щоб вони могли отримувати необхідні права й допомогу, не переходячи до статусу біженців і не втрачаючи можливості повернутися до України.

Про це голова Групи дружби «Франція – Україна» у французькому Сенаті Надя Сологуб розповіла в інтерв'ю Укрінформу.

«Українці повинні мати можливість зберігати режим тимчасового захисту й водночас отримувати допомогу для дорослих з інвалідністю, а також інші права у відповідному форматі. І це не коштувало б Франції дорожче. Я

також дізналася, що змушувати здавати українські паспорти – незаконно. Влада не має жодної причини утримувати паспорти, навіть якщо вони попросили притулку», – розповіла Сологуб, яка є авторкою законодавчої ініціативи щодо поліпшення механізму тимчасового захисту для українців у Франції.

Цю ініціативу було ухвалено рік тому на рівні Сенату, однак досі вона не потрапила до розгляду другої палати парламенту Франції – Національної асамблеї.

«Усім байдуже. Ніхто досі не зрозумів, що саме потрібно робити. Українці масово починають просити статус біженця. Це просто збільшує статистику заяв, але нікому не допомагає. У мене ні з ким з урядовців немає жодного конфлікту, але немає і підтримки, поки що. Але я продовжую пропагувати це питання», – додала вона.

На думку сенаторки, справжня допомога Україні має полягати в тому, щоб було законодавство, яке б не змушувало українців здавати паспорти своєї країни і набувати статусу біженців.

«Якщо ми справді хочемо допомогти Україні, треба думати про завтрашній день. Хто завтра відбудовуватиме Україну? Якщо ми заблокуємо тут людей, змусивши їх просити про біженство, завтра ніхто не повернеться. А Україні будуть потрібні її діти, її жінки. Жінки завтра відіграватимуть в Україні величезну роль. Тому, думаю, треба бути дуже уважними до всього цього. Не зачиняти двері. Дати людям захист, але й можливість думати про завтра», – підкреслила Сологуб.

Регіональні

18.05.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1312633-pereselenci-z-siverskodoneckoi-gromadi-60-rokiv-mozut-otrimati-kompensaciju-za-kredit-na-zitlo/>

Переселенці з Сіверськодонецької громади 60 років можуть отримати компенсацію за кредит на житло

Переселенці з Сіверськодонецької громади старше 60 років можуть отримати повну компенсацію за кредит на житло. В бюджеті громади передбачено понад 50 мільйонів гривень на допомогу літнім переселенцям.

Про це стало відомо з розпорядження начальника Сіверськодонецької МВА.

«Програма спрямована на забезпечення житлом жителів Сіверськодонецької громади, які внаслідок збройної агресії російської федерації були змушені залишити домівки та не мають можливості самостійно вирішити житлове питання», – йдеться у повідомленні.

За даними МВА, податись на програму можуть переселенці, які досягли 60 років та на початок повномасштабного вторгнення були зареєстровані у Реєстрі Сіверськодонецької міської територіальної громади, та не мають нерухомості на підконтрольній території України.

На 2026 рік в бюджеті на цю програму передбачили 51 мільйон гривень, чого вистачить мінімум на 17 позичальників, або більше, якщо сума допомоги на одну людину буде менше максимальної.

Квартири, які подаються на компенсацію по кредиту, не повинні знаходитись на території активних або можливих бойових дій. На сім'ю з 1-2 осіб дозволено квартири розміром 52,5 кв. м та додатково 21 кв. м на кожного наступного члена сім'ї.

20.05.2026

Суспільне Харків

<https://suspilne.media/kharkiv/1313026-majze-5-tisac-vauceriv-na-likirozdaut-u-harkovi-ta-oblasti-hto-ih-moze-otrimati/>

Майже 5 тисяч ваучерів на ліки роздають у Харкові та області: хто їх може отримати

У громадах Харківської області діє благодійний проєкт із підтримки переселенців, людей з інвалідністю та пенсіонерів регіону із хронічними захворюваннями. Людям надають ваучери на придбання ліків, реабілітаційне обладнання. Станом на середину травня вже видали 3700 ваучерів із запланованих 4725.

Кого саме підтримує благодійний проєкт та як до нього долучитися, розповіла Українському Радіо Харкова засновниця та керівниця ГО «Спільна справа для людей» Юлія Сікаленко.

Хто має право на безплатні ваучери на ліки

Громадська організація, за словами Юлії Сікаленко, реалізує проєкт «Відновлення доступу до життя: комплексна підтримка евакуйованих та постраждалих» у Балаклійській, Богодухівській, Златопільській, Лозівській, Валківській, Мереш'янській, Чугуївській громадах та в самому Харкові. Фінансує проєкт Міністерство закордонних справ Німеччини, а координує організація Help.

«Ми забезпечуємо медичними ваучерами внутрішньопереміщених осіб, які були евакуйовані з зон бойових дій за останній рік. Щодо документів, які потрібні – це документ, який засвідчує особу, якісь медичні діагнози людини, свідоцтво про інвалідність, пенсійне посвідчення. Також медичні ваучери можуть отримати багатодітні сім'ї, матері-одиначки, які знову ж таки були евакуйовані з зон бойових дій», – говорить Сікаленко.

У Харкові медичні ваучери надаються у гуртожитках, де мешкають внутрішньо переміщені особи. Також ми працюємо у співпраці з департаментом ВПО при нашому місті, вони забезпечують відвідування цих

гуртожитків медичним персоналом. А наша організація у цей самий час, коли люди проходять медичний огляд, надає їм ваучери на ліки.

За словами Юлії Сікаленко, при виборі громад для видачі ваучерів перш за все звертали увагу на кількість внутрішньо переміщених осіб, а також на наявність центральної лікарні.

«Наприклад, якщо казати про Чугуївську центральну лікарню, вона наразі приймає людей з Вовчанської громади. Так само, як і Лозівська. Коли ми обрали територіальну громаду, то ми враховували, що на території міста Лозової у нас є транзитний пункт, через який приймаються евакуйовані люди», – говорить Сікаленко.

Що можна придбати за ваучери

Всього громадська організація запланувала видати 4725 ваучерів. На середину травня видали вже 3700, говорить Юлія Сікаленко. За її словами, особливість проекту в тому, що за таким ваучером не можна придбати ліки з програми «Доступні ліки», яка також діє в регіоні. Номінал ваучера від ГО «Спільна справа для людей» становить 2000 гривень.

«Ми залучаємо соціальних працівників, які на місцях комунікують з людьми, що перебувають на обліку у громадах, і які дійсно потребують такої допомоги. Проект у нас діє з листопада, та оскільки ми проводили тендерну закупівлю, погоджували з нашим міжнародним донором, то фактично дистрибуція розпочалася з березня місяця і буде тривати до червня включно. Вже можна сказати, що ми на фінальній стадії, бо у нас залишилася тисяча ваучерів», – розповідає керівниця громадської організації.

Номінал нашого ваучера – 2000 гривень, дуже великий перелік ліків входить, які можна взяти по цьому ваучеру. Ми розробили інтернет-ресурс, де людина може ознайомитися з усім переліком ліків.

Реабілітаційне медичне обладнання – це також додаткова активність проекту «Відновлення доступу до життя: комплексна підтримка евакуйованих та постраждалих», говорить Юлія Сікаленко. За її словами, як медичні ваучери, так і медичне обладнання надається жителям Харківщини безплатно.

Це дуже важливо, особливо для людей, які були евакуйовані з зон бойових дій, тому що це частіше літні люди. І вони довгий період не мали доступу як до лікарів, так і до медикаментів. У людей на фоні тих стресових ситуацій, які вони пережили в стресових умовах загострилися хронічні хвороби.

20.05.2026

Суспільне Харків

<https://suspilne.media/kharkiv/1313400-kupanska-gromada-vzala-v-orendu-primisenna-u-gurtozitzku-i-planue-ih-vidremontuvati-so-vidomo/>

Куп'янська громада взяла в оренду приміщення у гуртожитку і планує їх відремонтувати за понад 35 млн грн: що відомо Ексклюзивно

Куп'янська громада взяла в оренду приміщення у гуртожитку у Харкові, планує їх відремонтувати та заселити туди своїх жителів. Мова йде про 160 місць.

Про це Суспільне Харків розповів керівник Куп'янської МВА Андрій Беседін.

«Це найвразливіші категорії населення, це маломобільні люди, це сім'ї з дітьми, це сім'ї загиблих, ветеранів тощо. Тому займаємося цим, і цей процес на контролі, ми хочемо його масштабувати, і покращити умови проживання саме в місцях компактного проживання», – розповів Беседін.

За його словами, громада має домовленість з Харківським авіаційним інститутом.

«Ми взяли в оренду два поверхи гуртожитку, яку були без ремонту. Зараз робимо всю технічну документацію. Це буде перший пілотний проєкт, і після цього я впевнений, що ми будемо його масштабувати. І більше людей, саме Куп'янської громади, можуть покращити умови проживання, саме в місцях компактного проживання», – розповідає керівник МВА.

Андрій Беседін каже, що роботи будуть профінансовані з держбюджету: погоджено субвенцію у понад 35 мільйонів гривень.

24.05.2026

Суспільне Полтава

<https://suspilne.media/poltava/1314335-zitlo-dla-vpo-aki-mozlivosti-vikoristovuut-na-poltavsini/>

Житло для ВПО: які можливості використовують на Полтавщині

На території Полтавської області офіційно стали на облік 185 тисяч внутрішньо переміщених осіб, з них – 81 тисяча працездатних і 35 тисяч дітей. Частина з них уже інтегрувалися у життя області, мають роботу, купили житло, створили бізнес. Одну з провідних ролей в цьому відіграє громада.

Про це в ефірі Українського радіо «Полтава» розповів заступник начальника Полтавської ОВА Євген Кончаковський.

За його словами, найшвидше цей процес відбувається там, де велику зацікавленість у забезпеченні побутом, роботою і навчанням нових жителів демонструє місцева влада.

«Я завжди ставлю у приклад Нехворощанську територіальну громаду, де голова громади розуміє тенденцію і дуже гарно працює в напрямку інтеграції ВПО. Вони заклали кошти, побудували житло для внутрішньо переміщених осіб і не просто для ВПО, а для лікарів і вчителів. Також вони активно залучають, підвозять дітей із сусідньої Дніпропетровської області у свою школу і таким чином у них і ліцей буде профільний, і робота для своїх вчителів».

В Полтавській області для забезпечення ВПО житлом опрацьовують цю можливість за рахунок об'єктів від умерлої спадщини – житла, яке не перейшло до спадкоємців і такого близько тисячі на Полтавщині. 90 відсотків цих об'єктів уже обстежено.

«Зрозуміло, що вони потребують капітального ремонту, на це закладено кошти, але це стосується переважно сільської місцевості. Проводиться ґрунтова перевірка, щоб раптом не з'явилися спадкоємці, таке теж трапляється. Далі громада може використати державну субвенцію за умови співфінансування, щоб надати у право користування. Деякі громади, які закладають власні кошти, можуть прописати в умовах через деякий час набуття права власності».

За словами Євгена Кончаковського, у Полтавській області 64 місця тимчасового перебування, в яких близько 4,5 тисячі людей, дехто ще з 2022 р.

19.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/u-iakikh-mistakh-pratsiuiut-khabi-pidtrimki-dlia-vpo-z-novodonietskoyi-ghromadi/>

У яких містах працюють хаби підтримки для ВПО з Новодонецької громади

Переселенці у таких хабах підтримки можуть отримати гуманітарну допомогу, юридичні консультації, психологічну підтримку, допомогу з працевлаштуванням, а також долучатися до творчих подій і заходів для дітей та дорослих.

Про це у коментарях Східному Варіанту повідомили у Новодонецькій селищній військовій адміністрації.

Переселенці з Новодонецької громади можуть звертатися по допомогу до центрів підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом» у Дніпрі та Полтаві.

Також допомога доступна у гуманітарному хабі «Добропільщина – сила єднання» у Шептицькому та у центрах підтримки ВПО «СЕЛИДОВЕ.UA» у Петропавлівській Борщагівці, Кам'янському та Нововолинську.

Крім того, працюють гуманітарні хаби «Єднання» Покровської громади у Шептицькому, Чернівцях, Хусті, Кропивницькому та Дніпрі.

19.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skilki-vpo-z-chierkaskoyi-ghromadi-doniechchini-prozhivaiut-na-volini/>

Скільки ВПО з Черкаської громади Донеччини проживають на Волині

Станом на 18 травня 2026 року у Волинській області зареєстровано 254 внутрішньо переміщені особи, які перемістилися з території Черкаської селищної громади Донецької області.

Про це у коментарях Східному Варіанту повідомили у Департаменті соціального захисту населення Волинської ОДА.

Загалом в Єдиній інформаційній базі ВПО на Волині обліковано 43,8 тисяч людей.

В області діє Комплексна регіональна програма підтримки ВПО на 2024–2026 роки. Вона спрямована на забезпечення житлових і соціально-економічних потреб переселенців у громадах Волині.

20.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/na-volini-oblashtovano-ponad-tisiachu-mists-dlia-prozhivannia-vpo-zokriema-z-chierkaskoyi-ghromadi/>

На Волині облаштовано понад тисячу місць для проживання ВПО, зокрема з Черкаської громади

На Волині затверджено 21 об'єкт для тимчасового проживання ВПО, зокрема з Черкаської громади Донецької області.

Про це у коментарях Східному Варіанту повідомили у Департаменті соціального захисту населення Волинської ОДА.

За даними Департаменту, в області затверджено 21 об'єкт тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на 1 097 ліжко-місць.

Мережу місць проживання сформовано відповідно до розпоряджень обласної військової адміністрації.

У 2026 році Волинська область отримала 12,6 млн грн державної субвенції на створення та ремонт фондів житла для тимчасового проживання ВПО. Кошти розподілено між п'ятьма громадами області для реконструкції житлових об'єктів.

20.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/na-volini-vpo-z-novodonietskoyi-ghromadi-tozhut-otrimati-vauchieri-na-navchannia/>

На Волині ВПО з Новодонецької громади можуть отримати ваучери на навчання

Внутрішньо переміщені особи мають можливість отримати ваучер на навчання коштом Фонду соцстраху – до 33 280 грн.

Про це у коментарях Східному Варіанту розповіли у Волинському обласному центрі зайнятості.

Це дає змогу опанувати одну з понад 160 професій або пройти перепідготовку в закладах освіти Державної служби зайнятості.

За даними центру зайнятості, протягом січня–квітня 2026 року в громадах, що працюють із переселенцями, служба зайнятості працевлаштувала 147 ВПО. Люди отримують доступ до професійного навчання, перекваліфікації та підвищення кваліфікації, зокрема у сфері професійно-технічної освіти.

22.05.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/127052-u-kievi-vidkrili-xab-stijkogo-biznesu-na-bazi-snu-im-v-dalja>

У Києві відкрили хаб стійкого бізнесу на базі СНУ ім. В. Даля

Хаб стійкого бізнесу працюватиме для підтримки релокованих підприємств, підприємців із числа внутрішньо переміщених осіб, ветеранів і ветеранок, а також малого і середнього бізнесу, який відновлює роботу після переміщення.

Про це повідомляє Луганська обласна державна адміністрація.

Для багатьох із підприємців-ВПО переїзд означав необхідність заново запускати роботу, формувати команди та відновлювати професійні зв'язки.

Перший заступник голови ЛОВА Олексій Смирнов, який долучився до події в онлайн форматі, зазначив, що для Луганщини та релокованих громад хаб має стати додатковим інструментом підтримки підприємництва та посилення економічного відновлення.

Під час заходу було представлено модель роботи хабу. Вона передбачає консультаційну підтримку, навчальні програми, коворкінг і розвиток партнерств для малого та середнього бізнесу.

Також повідомили про перші результати роботи. Уже проведено чотири стратегічні сесії за участю понад 100 підприємців та експертів, 10 тренінгів для 127 учасників.

Серед ключових запитів підприємців – фінансування, управління, цифровізація та запуск власної справи.

Під час обговорення запропонували створити міжрегіональний альянс бізнес-об'єднань, громад та освітніх установ для представлення інтересів релокованого бізнесу на національному рівні.

Хаб створено за сприяння ПРООН в Україні та фінансової підтримки Уряду Японії в межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні».

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

19.05.2026

БФ «Право на захист»

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10581>

Експериментальний проєкт: як працівнику розірвати трудовий договір, якщо роботодавець на окупованій території або в зоні бойових дій

07 липня 2026 року набуде чинності постанова Уряду № 410, якою запроваджується експериментальний проєкт, який дозволяє працівникам звільнитися дистанційно, якщо їхній роботодавець знаходиться на території активних бойових дій або на тимчасово окупованій території (ТОТ).

Хто може скористатися?

Ця можливість доступна працівникам, які:

- є громадянами України, які досягли 18-річного віку;
- працюють у роботодавця, що знаходиться на ТОТ чи території активних бойових дій, які включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації;
- хочуть звільнитися за власною ініціативою.

Важливо! Проєкт не поширюється на керівників підприємств та осіб, які обіймають виборні посади.

Як подати заяву?

Заява подається через систему «Обрій» за допомогою порталу Дія або його застосунку. Система «Обрій» – це інформаційно-комунікаційна система, що має забезпечити цифровізацію процесів у сфері праці та зайнятості. Технічну реалізацію функціонування системи буде забезпечено у III кварталі 2026 року. Для подання заяви потрібно:

- створити особистий кабінет на порталі Дія або встановити застосунок на пристрій, який підтримує його використання;

- підтвердити свою особу, пройшовши електронну ідентифікацію – наприклад, за допомогою електронного підпису, Дія.Підпису або одноразового коду з SMS;
- вибрати послугу «подання заяви про звільнення»;
- заповнити заяву – внести необхідні дані у заяву (частина інформації може підтягуватися автоматично);
- підписати заяву електронним підписом: через портал – кваліфікованим або удосконаленим електронним підписом (у тому числі Дія.Підпис) або через застосунок Дія – Дія.Підписом.

Яку інформацію потрібно вказати в заяві?

I. Про заявника:

- прізвище, ім'я та по батькові (за наявності);
- дата народження;
- стать;
- громадянство;
- адреса проживання;
- дані паспорта (внутрішнього або закордонного);
- податковий номер (реєстраційний номер облікової картки платника податків) – за наявності;
- унікальний номер запису в демографічному реєстрі (якщо є);
- інформація для здійснення зв'язку: номер телефону та/або адреса електронної пошти.

II.-1 Про роботодавця, якщо це юридична особа:

- найменування;
- ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ;
- місцезнаходження;
- прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) керівника;
- інформація для здійснення зв'язку: номер телефону та/або адреса електронної пошти.

II.-2. Про роботодавця, якщо це фізична особа – підприємець:

- прізвище, ім'я та по батькові (за наявності);
- податковий номер (реєстраційний номер облікової картки платника податків) або паспортні дані;
- місцезнаходження (адреса місця проживання, за якою здійснюється зв'язок з фізичною особою – підприємцем);
- інформація для здійснення зв'язку: номер телефону та/або адреса електронної пошти.

III. Підстава звільнення – відповідно до статті 38 або 39 Кодексу законів про працю України (звільнення за ініціативою працівника).

Система може не дозволити подати заяву, якщо:

- дані заповнені не повністю або містять помилки;
- інформація не підтверджується державними реєстрами;
- заявник вже подав таку заяву раніше.

У таких випадках система покаже повідомлення з поясненням причин і підкаже, що потрібно виправити. Після усунення недоліків заяву можна подати повторно.

Важливо! Підписана заява блокується для редагування та реєструється в системі з фіксацією дати та часу її подання.

У день, коли заяву зареєстровано в системі:

- інформація про звільнення автоматично передається до Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування – із зазначенням дати та підстави звільнення та до реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів – щодо факту звільнення з роботи;
- заявник отримує повідомлення через портал Дія, а за наявності технічної можливості – також через застосунок Дія;
- роботодавець отримує повідомлення через портал Дія (якщо має особистий електронний кабінет) та/або через державні електронні інформаційні ресурси, до яких передано інформацію про звільнення (за технічної можливості) або на електронну пошту, зазначену в державних реєстрах (за наявності).

Це відбувається автоматично, без додаткових дій з боку працівника

Датою розірвання трудового договору з ініціативи працівника з роботодавцем є день, що настає за днем реєстрації заяви в системі. Згода роботодавця або оформлення ним наказу (розпорядження) не вимагається.

Розрахунок із працівником і трудова книжка

Роботодавець зобов'язаний провести розрахунок із працівником та видати трудову книжку (якщо вона зберігається у роботодавця) після:

- припинення активних бойових дій;
- та/або деокупації відповідної території;
- та/або перереєстрації роботодавця на іншій території України.

Це має бути зроблено не пізніше наступного робочого дня після подання працівником письмової вимоги. У разі відсутності доступу до трудової книжки або її втрати роботодавець зобов'язаний видати працівнику її дублікат у порядку та строки, визначені законодавством.

22.06.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/news/yak-karitas-ukrayiny-pokrashhuye-misczya-tymchasovogo-prozhyvannya-dlya-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>

Як Карітас України покращує місія тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб

Понад 4,6 мільйона українців сьогодні мають статус внутрішньо переміщених осіб, а більше як 75 тисяч із них живуть у місцях тимчасового

проживання. Для багатьох це вже не кілька місяців очікування, а роки життя в одній кімнаті з валізою під ліжком.

Карітас України працює з місцями тимчасового проживання як із частиною системної підтримки людей, які втратили дім. У межах проєкту «Комплексна підтримка евакуйованих, внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни громад у Миколаївській, Запорізькій та Дніпропетровській областях», що реалізується за підтримки Гуманітарного фонду для України, команди Карітасу спільно з громадами впроваджують рішення, спрямовані на покращення умов проживання у МТП.

Що отримують люди

Результатом цих змін є не лише оновлені приміщення, а конкретні можливості для людей:

- більш безпечне середовище проживання;
- простір, у якому можна організувати повсякденне життя;
- умови для більшої самостійності, зокрема для людей з обмеженою мобільністю.

Ці рішення не замінюють довгострокове житло, але дозволяють людям жити в більш передбачуваних і гідних умовах уже зараз.

Карітас Запоріжжя: безпечний простір і можливість організувати побут

У Запоріжжі три місця тимчасового проживання – на вулицях Поштовій, Сарматській та Героїв 55-ї бригади – отримали те, чого давно потребували: ремонт, зроблений під конкретні потреби людей, які там живуть.

У кожному МТП зміни були свої. Десь найважливішим виявилася кухня – місце, де можна самому зварити обід, поставити чайник, посидіти разом за столом. Здавалося б, дрібниця, але саме це повертає відчуття звичного побуту. Подбали і про безпеку: облаштували зручні входи, щоб люди могли почуватися спокійніше вдома. У частині будівель відремонтували кімнати та санвузли, замінили вікна, щоб узимку в приміщеннях було тепло, а влітку не задушливо.

Це зміни, які на перший погляд здаються незначними. Але саме вони дозволяють людям готувати, відпочивати, відчувати стабільність і трохи більше опори щодня.

Карітас Кривий Ріг: щоб кожен міг почуватися вдома

Команда Карітасу Кривий Ріг провела ремонтні роботи в кількох місцях тимчасового проживання у Дніпропетровській області – на вулицях Калнишевського та Федора Караманця у Кривому Розі, а також у місті Покров.

У межах робіт відремонтували житлові кімнати та кухні – простори, де люди зможуть готувати, приймати їжу, спілкуватися та проводити час разом. Також облаштували спільні зони для відпочинку й повсякденного користування, щоб проживання у місцях тимчасового розміщення було більш комфортним та зручним.

Окрему увагу приділили людям, яким складніше пересуватися. У деяких МТП адаптували санвузли та входи, щоб люди з обмеженою мобільністю

могли самостійно зайти, дістатися потрібного місця та скористатися всім необхідним без сторонньої допомоги. На перший погляд, це прості речі, але насправді вони – про повагу, гідність і право кожної людини на комфорт.

«Ми робили ремонт як для себе. І це справді видно: наскільки якісно все виконано, які меблі та ліжка встановлено, як продумано простір для людей. Ми дуже сподіваємося, що тим, хто тут проживатиме, буде комфортно, зручно і по-справжньому затишно», – зазначила координаторка проєкту Людмила Волинець.

Карітас Кам'янське: рішення, які забезпечують придатність до життя

У Дніпропетровській області роботи проводилися у Жовтих Водах та у місті Кам'янське (вулиця Чарівна).

У Жовтих Водах одним із ключових рішень став ремонт покрівлі, який дозволив зберегти приміщення від подальших пошкоджень і зробити інші зміни ефективними. Паралельно оновили житлові кімнати, облаштували санітарні приміщення та створили кухонні простори.

У Кам'янському роботи включають ремонт приміщень і облаштування кухні в умовах, коли люди продовжують проживати у будівлі. Це дозволяє не переривати повсякденне життя мешканців і водночас покращувати умови.

Карітас Миколаїв: простір, зручний для кожного

Ремонтні роботи охопили одразу три локації Миколаївської області – місто Миколаїв, а також села Мішково-Погорілове та Весняне.

У житлових кімнатах і санвузлах оновили те, що зношувалося роками. Але є й інший вимір цих змін – доступність. Частина рішень розроблена спеціально для людей з обмеженою мобільністю: щоб вони могли самостійно пересуватися приміщенням, не просити допомоги щоразу, коли треба дійти до душу чи виходу. Це не просто зручність – це можливість зберегти незалежність у щоденному житті.

«Роботи з модернізації МТП у Мішково-Погорілому стартували восени 2025 року. Повністю відремонтували 18 житлових кімнат: “освіжили” стіни, замінили старі підвіконня, пофарбували батареї, встановили сучасні рекуператори», – розповідає інженер «Карітас Миколаїв УГКЦ» Віталій Робу.

Директор благодійного фонду отець Тарас Павлюс вважає метою проєкту забезпечити людям прихисток у комфортних умовах проживання:

«Ми розуміємо гірку реальність: не кожна людина, яка опинилася в скрутні через війну, має фінансову спроможність орендувати житло. Тому колективні місця проживання повинні мати достойні умови проживання. Наше завдання – забезпечити людям не просто прихисток, а простір, де є тепло, свіже повітря та сучасна гігієна».

19.05.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/spilne-zvernennia-rad-vpo-shchodo-zauvazhen-do-proiektu-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrainy-pro-vnesennia-zmin-do-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrainy-vid-4-serpnia-2023-r-812/>

Спільне звернення Рад ВПО щодо зауважень до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 р. № 812»

5 травня 2026 року на офіційному сайті Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України був оприлюднений проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 р. № 812».

Метою проєкту акта визначено удосконалення діяльності Рад з питань внутрішньо переміщених осіб (далі – Ради ВПО), забезпечення та захист прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), а також створення умов для їх адаптації та інтеграції за новим місцем проживання.

Ради ВПО підтримують необхідність подальшого розвитку механізмів участі ВПО у формуванні та реалізації державної і місцевої політики, а також удосконалення нормативного регулювання діяльності Рад ВПО. Водночас окремі положення запропонованого проєкту потребують доопрацювання з урахуванням правової природи Рад ВПО як консультативно-дорадчих органів, а також практичної спроможності їх діяльності.

У зв'язку з цим висловлюємо такі зауваження та пропозиції.

1. Щодо щоквартального проведення спільних зустрічей голів Рад ВПО

Запропоновані зміни до пункту 3 постанови щодо забезпечення організації спільної зустрічі голів Рад ВПО на щоквартальній основі потребують перегляду з урахуванням практичної доцільності та реальної спроможності забезпечення ефективної участі представників Рад ВПО.

Відповідно до Примірного положення про Раду ВПО засідання більшості Рад ВПО проводяться один раз на квартал, а члени Рад ВПО здійснюють свою діяльність на громадських засадах. У зв'язку з цим проведення додаткових щоквартальних координаційних зустрічей може створити надмірне організаційне навантаження як для самих Рад ВПО, так і для обласних та районних військових адміністрацій без пропорційного практичного результату.

Крім того, за відсутності достатньої кількості нових питань для обговорення існує ризик формального проведення таких зустрічей та поступового зниження рівня участі голів Рад ВПО у відповідних заходах.

З огляду на це пропонуємо замінити слова «щоквартально забезпечувати організацію спільної зустрічі» на слова «забезпечувати організацію спільної зустрічі не рідше ніж раз на рік».

2. Щодо розширення повноважень Рад ВПО у сфері збору та моніторингу потреб ВПО

Запропоновані зміни до пункту 4 Примірного положення про Раду ВПО щодо «здійснення збору інформації про потреби внутрішньо переміщених осіб, узагальнення та аналізу такої інформації», а також зміни до пункту 5 в частині «здійснення моніторингу потреб внутрішньо переміщених осіб» не узгоджуються з чинним законодавчим розмежуванням повноважень між консультативно-дорадчими органами та органами державної влади.

Відповідно до статті 4-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», з метою обліку ВПО створюється та ведеться Єдина інформаційна база даних про ВПО, держателем якої є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення. Саме уповноважені органи соціального захисту здійснюють збір, внесення, оновлення та обробку інформації про ВПО.

Відповідно до пункту 4 Порядку створення, ведення та доступу до відомостей Єдиної інформаційної бази даних про ВПО, затвердженого постановою КМУ від 22 вересня 2016 р. №646, функції щодо формування та адміністрування інформації про ВПО покладені на органи соціального захисту населення та Мінсоцполітики. Пунктом 11 зазначеного Порядку передбачено, що внутрішньо переміщена особа має право оновлювати відомості про свої потреби шляхом звернення до уповноваженого органу.

Крім того, Ради ВПО не мають необхідних ресурсів та інструментів для здійснення якісного збору та аналізу даних. Така діяльність потребує відповідної методології, технічного забезпечення, доступу до інформаційних ресурсів, фінансування, кваліфікованого персоналу та навичок роботи з даними. Водночас Ради ВПО переважно функціонують на громадських засадах і не мають належного організаційного чи фінансового забезпечення.

Таким чином, запропоновані норми фактично дублюють повноваження органів соціального захисту населення, створюють ризик покладення на Ради ВПО невласливих їм функцій та не відповідають їх правовій природі як консультативно-дорадчих органів.

3. Щодо участі представників Рад ВПО у пленарних засіданнях

Запропонована зміна до пункту 5 Примірного положення про Раду ВПО щодо того, що Рада ВПО «забезпечує участь представників Ради у пленарних засіданнях органу, при якому утворено Раду» потребує уточнення.

Забезпечення участі представників Ради ВПО у пленарних засіданнях залежить насамперед від організаційних та процедурних рішень відповідного органу влади, його регламенту та порядку проведення засідань. Рада ВПО як консультативно-дорадчий орган не наділена повноваженнями самостійно забезпечувати доступ чи участь у пленарних засіданнях, тоді як її функцією може бути делегування представників для участі у таких заходах.

У зв'язку з цим пропонуємо уточнити формулювання норми та викласти його в такій редакції:

«делегує представників Ради для участі у пленарних засіданнях органу, при якому утворена Рада, з питань, що стосуються забезпечення та захисту прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб, у порядку, визначеному законодавством та регламентом такого органу».

Альтернативно пропонуємо передбачити формулювання:

«орган, при якому утворена Рада, сприяє участі представників Ради у пленарних засіданнях».

Вважаємо, що такі зміни більшою мірою відповідатимуть правовій природі Рад ВПО та фактичному розподілу організаційних повноважень.

Сподіваємось на врахування зазначених пропозицій під час доопрацювання проєкту постанови та висловлюємо готовність до подальшого конструктивного діалогу щодо удосконалення діяльності Рад з питань внутрішньо переміщених осіб.

21.05.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/sss-doluchyvsia-do-vsesvitnoho-forumu-z-pytan-mistobuduvannia-world-urban-forum-u-baku-azerbaydzhan/>

ССС долучився до Всесвітнього форуму з питань містобудування (World Urban Forum) у Баку, Азербайджан

Виконавча директорка фонду Валерія Вершиніна взяла участь у дискусії про роль громад та внутрішньо переміщених осіб у відновленні міст.

«Коли я виїхала з окупованого Донецька з новонародженою донькою, у нас не було ні житла, ні зимових речей, ні майже нічого для нового життя. У той момент говорити зі мною про участь у прийнятті рішень було неможливо – я просто намагалася вижити», – розповіла Валерія Вершиніна під час міжнародного заходу.

Подія зібрала експертів, представників громад, дослідників та практиків з різних країн для обговорення того, як міста та громади реагують на внутрішнє переміщення, руйнування та виклики відновлення.

Під час виступу Валерія говорила про український досвід – від перших хвиль переміщення після 2014 року до повномасштабного вторгнення та мільйонів нових ВПО після 2022 року.

Одним із головних меседжів стало те, що інтеграція та відновлення починаються з дуже простих речей: доступу до інформації, житла, роботи, відчуття безпеки та можливості бути почутими у громаді.

Саме тому в Україні почали розвиватися Ради ВПО – механізм, який дозволяє переселенцям брати участь у місцевому житті та впливати на рішення щодо житла, послуг, інтеграції та планування відновлення.

«Участь не можна вимагати від людей, які все ще перебувають у режимі виживання. Але коли люди починають відновлювати стабільність, вони

повинні мати можливість впливати на рішення, які стосуються їхнього життя», – наголосила Валерія.

Як приклад того, як це працює на практиці, був представлений досвід Вознесенська на Миколаївщині. Місцева Рада ВПО створила канали комунікації для переселенців, допомагала людям знаходити інформацію про житло, роботу та місцеві послуги, а також організувала форуми з працевлаштування та житлових можливостей. У результаті десятки переселенців отримали доступ до роботи та житлових рішень.

Під час дискусії також говорили про головні виклики для громад сьогодні: обмежені ресурси, навантаження на місцеві системи, потребу у довгостроковій підтримці та важливість довіри між ВПО, місцевою владою та приймаючими громадами.

Український досвід став частиною ширшої міжнародної розмови про лідерство громад і переселенців у відновленні.

22.05.2026

UNHCR Україна

<https://www.unhcr.org/ua/news/briefing-notes/unhcr-appalled-attacks-aid-operations-and-rising-civilian-toll-ukraine>

УВКБ ООН обурене ударами по гуманітарних операціях і зростанням кількості жертв серед цивільного населення

Це короткий виклад сказаного Представницею УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт, яка виступила з викладеною нижче заявою на сьогоднішньому пресбрифінгу в Палаці Націй у Женеві.

КИЇВ. На п'ятому році війни Росії проти України посилення російських ударів по різних регіонах України призводить до зростання кількості вбитих і поранених мирних мешканців і людей, які змушені покидати власні домівки через війну, а також перешкоджає проведенню гуманітарних операцій у країні.

20 травня під час російського повітряного удару по Дніпру ракета влучила у склад, який Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) орендувало для зберігання гуманітарної допомоги. Унаслідок обстрілу щонайменше двоє людей загинули й ще більше зазнали поранень. Крім того, було знищено близько 900 піддонів із гуманітарною допомогою, предметами першої потреби й матеріалами для ремонту пошкодженого житла, вартістю понад 1 млн дол. США. Ця гуманітарна допомога призначалася внутрішньо переміщеним людям і постраждалим від війни в прифронтових областях. УВКБ ООН висловлює щирі співчуття сім'ям загиблих і висловлює підтримку постраждалим цивільним внаслідок цього та інших обстрілів.

Уперше від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну від удару постраждала будівля, що використовувалася УВКБ ООН. Цей обстріл не лише позбавив людей життєво необхідної допомоги, але й став на заваді

реалізації заходів із гуманітарного реагування в час, коли зростає масштаб гуманітарних потреб.

Удар по будівлі складу стався на фоні посилення обстрілів в усіх регіонах країни. Лише на цьому тижні під обстрілами, що спричинили загибель людей, опинилися Сумська й Чернігівська області. Минулого тижня, згідно з офіційною інформацією, масштабні обстріли призвели до смерті й поранення десятків цивільних у Дніпрі й Одесі. Майже тиждень тому внаслідок комбінованого обстрілу із застосуванням ракет і безпілотників був зруйнований житловий будинок у Києві. Тоді загинуло щонайменше 25 людей.

Як повідомляє Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні (ММПЛУ), за перші чотири місяці 2026 року щонайменше 815 цивільних осіб загинуло, а 4 174 – зазнало поранень. Це на 21 % перевищує відповідний тогорічний показник.

Водночас масштаби вимушеного переміщення та евакуації населення з прифронтових громад зростають. Від початку 2026 року через транзитні центри, підтримувані УВКБ ООН, пройшло майже 47 000 евакуйованих. Однак реальна кількість переміщених людей може виявитися значно вищою – багато родин, що покидають рідні домівки через війну, не звертаються по допомогу, що надається в транзитних центрах. Ті, хто прибуває до транзитних центрів, часто залишають домівки лише з найобіднішими речами. Серед евакуйованих багато людей із вразливих груп, зокрема людей похилого віку, людей з інвалідністю та маломобільних людей.

УВКБ ООН і НУО – партнери і надалі підтримують евакуйованих і постраждалих внаслідок війни і надають, зокрема, доремонтні матеріали, грошову допомогу, психосоціальну підтримку й правничу допомогу.

УВКБ ООН також висловлює занепокоєння з приводу зростання безпекових ризиків, на які наражаються гуманітарні працівники, виконуючи свою роботу поблизу лінії фронту. Минулого тижня два конвої ООН у супроводі гуманітарних працівників зазнали обстрілів із застосуванням безпілотників, попри те, що вантажівки були позначені добре видимими логотипами. Один автомобіль, водій якого зараз одужує після отриманих поранень, доставляв допомогу в населені пункти Дніпропетровської області, а другий конвой, водій якого дивом залишився неушкодженим, – прямував до Острова, одного з найбільш постраждалих районів Херсона.

УВКБ ООН віддає шану гуманітарним працівникам і волонтерам, які завдяки своїй сміливості, відданості й наполегливості й надалі надають життєво необхідну допомогу навіть у небезпечних і складних умовах. Їхня робота залишається незамінною для мільйонів людей, постраждалих від війни. Численні удари, спрямовані проти гуманітарних працівників під час виконання їхніх професійних обов'язків, є грубим порушенням гуманітарного права. Цивільне населення та гуманітарні працівники ніколи не повинні ставати мішенями.